

Fagbladet **FOA**

6

VEJE TILFaglig stolthed
SIDE 30**DIN SUNDHED**Sådan træner du smerterne væk
SIDE 32**UDSAT FOR
DISKRIMINATION**Nægtet fratrædelsesgodtgørelse
på grund af alder
SIDE 22**SAT NED I LØN**Kommuner sparer ved at dele nyt titler ud
SIDE 6*Louise Sørensen har sendt 50 ansøgninger***DANMARKS-
MESTER UDEN JOB**Efter et års forgæves jobsøgning
er hun nu i aktivering i en børnehave

SIDE 8-11

Dømt ude

De massive nedskæringer og nedlæggelser af job i kommuner og regioner går særligt hårdt ud over de nyuddannede. De har mere end almindeligt svært ved at finde et arbejde.

De seneste tal vidner om en firedobling i antallet af arbejdsløse nyuddannede sosu-hjælpere, sosu-assistenters og neurofysiologiassistenter.

Helt galt er det i de områder af landet, som i forvejen slås med høj ledighed. Tal fra FOA Midtsjælland tyder på, at hele 85 procent af de nye sosu-hjælpere og hele 40 procent af de nye pædagogiske assistenter ikke kan finde et job.

Én af dem, der slås med arbejdsløshed, er 24-årige Louise Sørensen. Selv om hun har vundet DM i SOSU, har hun i et år ikke kunnet få fodfæste på arbejdsmarkedet.

Situationen kræver bevågenhed fra de politikere, der desværre p.t. synes

at sætte en ære i at gøre livet surt for mange af FOAs medlemmer.

Nyuddannede, som går ledige længe, risikerer nemt, at kvalifikationer og selvværd skrider.

Det kan i værste fald blive startskuddet på et liv med en svækket tilknytning til arbejdsmarkedet. ★

Gitte Hejberg

Gitte Hejberg
ansv. chefredaktør
gith@foa.dk
Tlf.: 46 97 24 58

Finn Olsen
redaktionschef
fino@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 97

Rie Schmidt
redaktionssekretær
ries@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 28

Britta Lundqvist
journalist
brlu@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 20

Nyuddannede har svært ved at få arbejde.

Side 8-11

Louise kan ikke få et job

NU KØRER VI SELV

Daghjemmet Remstruplund
i Silkeborg henter borgerne
i hjemmet.

Side 16

Ondt i
arme,
nakke
og
ryg?

Styrke- og kondi-
tionstræning kan lindre.

Side 32

Ned i løn – samme arbejde

Tekniske service-
ledere blev degraderet og sat ned
i løn – men arbejdet
er uændret.

Side 6

I hvert nummer

Dennis K	14
Det virker	18
Fagligt talt	20
FOA hjælper	22
Spørg løs	24
Din sundhed	32
Mad med Klinken	39
Quizen	42

tema
faglig stolthed

Respekt giver stolthed

Men engagementet
kan ikke trækkes
i det uendelige, advarer
forsker.

Side 26-31

Merete Nielsen
journalist
men@foa.dk
Tlf.: 46 97 25 25

Maj Dahl-Rasmussen
journalist
mdar@foa.dk
Tlf.: 46 97 25 65

Finn Danielsen
journalist
fida@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 33

Stine Mørkeberg
journalist
stim@foa.dk
Tlf.: 46 97 25 65

Niels Rosdahl Jensen
journalistpraktikant
nrje@foa.dk
Tlf.: 46 97 24 19

Joe Anderson
grafiker
joe001@foa.dk
Tlf.: 46 97 23 22

Maja Honoré
grafiker
maja001@foa.dk
Tlf.: 46 97 22 57

UDGIVER

FOA
FAGOGARBEJDE

Stauings Plads 1-3
1790 København V
Tlf: 46 97 26 26
Fax: 46 97 22 90
www.foa.dk
foa@foa.dk

nyt

19

procent af FOAs medlemmer på deltid vil gerne op i tid.

Kilde: FOA-medlemsundersøgelse

Hævede efterløn for tidligt

Irene Grønbæk Christensen er kommet i klemme, fordi hun har fået udbetalt sit efterlønsbidrag i april. 1. maj skulle hun være overgået fra sygedagpenge til kontanthjælp. Men kommunen regner efterlønspengene som formue, der skal bruges, før hun kan få kontanthjælp. Havde hun derimod været på kontanthjælp, da hun fik efterlønspengene, havde hun kunnet beholde pengene. FOA har skrevet til beskæftigelsesministeren om sagen.

 Se video

Se interviewet med Irene Grønbæk Christensen på foa.dk/foa-tv

Foto: Heidi Lundsgaard

Maskebal. FOA-elever slog sig løs til maskebal ved deres landsdækkende seminar, som blev afholdt i Middelfart i maj. Inden festlighederne deltog godt 200 elever i workshops om kommunikation.

Sundhed og helbred er noget, vi dømmes hinanden på, og det får især overvægtige at mærke.

HENRIK BYAGER, LIVSSTILSEKSPERT, TIL KRISTELIGT DAGBLAD

Fra deltid til fuld tid?

Vi har spurgt fire deltidsansatte på plejehjemmet BOMU-Parken i København, om de ønsker at arbejde fuld tid.

Sevim Sejdine, social- og sundhedshjælper, 32 timer

Bedre planlægning

Meget gerne. I dag ved jeg aldrig, hvornår jeg kan få ekstra timer. Jeg kunne godt tænke mig, at mine timer var planlagt på forhånd, men min chef siger, at der ikke er timer til det.

Anne-Marie Linke, social- og sundhedshjælper, 30 timer

For hårdt

Nej. Jeg har været på fuld tid, men bad om deltid. Jeg er blevet for gammel og træt til at arbejde så mange timer med hårdt fysisk og psykisk arbejde.

Leni Sahl, sygehjælper, 30 timer

Deltidsløn for lav

Fuld tid ville være godt. En deltidsløn er i underkant, når man har hus. Desuden når jeg sjældent mine opgaver med dokumentation, når jeg går klokken 13. Men jeg kunne ikke få fuld tid, da jeg blev ansat.

Lone Pedersen, service-medarbejder, 20 timer

Nyder fritiden

Nej. Om vinteren underviser jeg i madlavning på aftenskole ved siden af mit arbejde her, så jeg kan godt leve af min løn. Om sommeren nyder jeg at have tid til at ordne have, passe børnebørn og læse.

Uligheden i sundhed vokser

Et opskruet arbejdstempo i det offentlige er med til at skabe ulighed i sundhed, siger professor. **Ny tænketank** peger på løsninger.

Af Merete Nielsen ★ arkivfoto: Jørgen True

Uligheden i sundhed er blevet mere markant: Den højest lønnede fjerdedel af befolkningen lever 10 år længere i gennemsnit end den dårligst lønnede fjerdedel. For 25 år siden var forskellen kun fem år.

Det er baggrunden for, at FOA sammen med Dagens Medicin og PenSam har taget initiativ til en tænketank med mere end 30 eksperter inden for sundhedsområdet.

En af dem er **Finn Diderichsen**, professor ved Institut for Folkesundhedsvidenskab på Københavns Universitet. Han har i mange år forsket i årsager til ulighed i sundhed, og han mener, at arbejdsmarkedet skal være mere rummeligt, så der er plads til mennesker, der ikke 100 procent kan opfylde de stadigt stigende krav.

“Den offentlige sektor har kopieret industriens og det private erhvervslivs effektiviseringsmetoder. Det kan der være gode grunde til, men man har været blind for, hvad det har betydet for de ansatte. Mindre indflydelse, mere kontrol og stigende psykiske krav.”

Kombinationen af fysiske belastninger i jobbet og stigende psykiske krav kan resultere i langvarig sygdom. Og så er det, at **uligheden slår igennem**, siger professor Finn Diderichsen.

Sæt ind på arbejdspladsen

Kombinationen af fysiske belastninger i jobbet og stigende psykiske krav kan resultere i langvarig sygdom. Og så er det, at uligheden slår igennem, siger Finn Diderichsen.

“Den sociale baggrund er helt afgørende for, om man kommer tilbage til arbejdet, hvis man er sygemeldt

med lidt diffuse diagnoser, hvor patienten for eksempel oplever at have ondt i hele kroppen.”

Uligheden viser sig blandt andet ved, at det primært er de veluddannede og højt lønnede, der benytter sig af fysioterapeuter, psykologer og psykiatere.

“De mennesker, der har mest brug for de ydelser, bruger dem mindst, og derfor kan man jo overveje, om arbejdspladserne i højere grad skulle stille de ydelser til rådighed,” siger professoren. ★

men@foa.dk

Mere lighed i sundhed

Dagens Medicin, FOA og PenSam har taget initiativ til en tænketank, der er kommet med forslag til, hvordan der kan skabes mere lighed i sundhed. Forslagene spænder fra højere afgifter på tobak til et mere rummeligt arbejdsmarked.

Lighedsparlament peger på løsninger

24. maj – efter fagbladets deadline – mødtes Lighedsparlamentet, hvor eksperter inden for sundhed og arbejdsmiljø skulle stemme om tænketankens forslag og nå frem til løsninger, som bliver givet videre til politikerne.

 [Læs mere](#)

foa.dk/sundhed
foralle

Rige lever længst

Den gennemsnitlige levetid for både mænd og kvinder er steget de seneste godt to årtier, men allermest for den del af danskerne, som har de højeste indtægter.

Kilde: Institut for Folkesundhedsvidenskab

Ny titel sparer lønkroner

Tekniske serviceledere i to kommuner har oplevet at blive degraderet til tekniske servicemedarbejdere og **sat ned i løn** – uden at deres arbejde blev ændret.

Af Martin Hammer

Når skoler lægges sammen og kommunen opretter serviceteam, betyder det som regel, at der bliver færre tekniske serviceledere, som til gengæld får ansvar for flere matrikler. Ofte får den tekniske serviceleder et tilbud om at fortsætte som medarbejder, men det er først ved naturlig afgang, at lønnen sænkes til medarbejder-niveau.

Men både i Svendborg og Kolding har serviceledere fået et ultimatum om at gå flere tusinde kroner ned i løn eller miste jobbet.

“Det er det værste, jeg har hørt. Det er umenneskeligt at sætte folk så meget ned i løn,” siger **Kurt Bentsen**, næstformand i Teknik- og Servicesektoren.

I Frederikshavn har kommunalbestyrelsen netop vedtaget at lave en ny skolestruktur med servicecentre, hvor 23 serviceledere bliver til 5, og resten vil få tilbudt arbejde som medarbejdere. Den nye struktur skal give kommunen en besparelse på 8,9 millioner. Louise Krüger Nielsen, der er sektorformand i Frederikshavn, frygter, at noget af besparelsen skal hentes ved, at de tekniske serviceledere skal gå ned i løn.

“Men det vil jeg ikke acceptere, og såfremt vi ikke kan blive enige om en aftale, må vi prøve at føre sagen gennem forbundet.”

Kurt Bentsen lover opbakning, så snart sagerne ligger på bordet.

“Så vil vi køre dem gennem det fagrettslige system,” siger han. ★

mail@martinhammer.dk

Svendborg

18 tekniske serviceledere blev til 11. En gik på pension, mens resten på nær én fik tilbud om at fortsætte som tekniske servicemedarbejdere til mellem 3 og 4 løntrin mindre, men arbejdet er stadig det samme.

Hjørring

Fem tekniske serviceledere fik ændret ansættelsen til tekniske servicemedarbejdere. Tre kunne beholde deres løn efter forhandling med FOA, men to af dem mistede to løntrin.

Sådan er reglerne

Man må ikke sætte folk ned i løn ved blot at kalde stillingen noget andet, hvis arbejdet er det samme. Det kan afgøres af det fagrettslige system, oplyser Tony Selvig, der er konsulent i FOA.

Samme arbejde – men mindre løn

Teknisk serviceleder Erling Lynggaard måtte **gå fem løntrin ned**, hvis han ville beholde sit job. Nu er titlen teknisk servicemedarbejder, men arbejdet er det samme.

Af Martin Hammer ★ foto: Niels Åge Skovbo

Sidste skoleår var **Erling Lynggaard** ansat som teknisk serviceleder på Kongeåskole i Vamdrup. Nu er han teknisk servicemedarbejder samme sted og får næsten 2.000 kroner mindre om måneden. Men han laver stort set det samme.

“Jeg er ikke længere med i lederteammøderne eller i MED-udvalget. Ellers kan jeg ikke se nogen som helst forskel,” siger Erling Lynggaard. Han styrer CTS-systemet, varmen og skolens lukkesystem. Han står stadig for indkøb, kontakt med håndværkerne og han aktiverer praktikanter og arbejdsløse i arbejdsprøvning. Foruden skolen har han ansvaret for en SFO, tre børnehaver og Kongeåhallen, som har åbent fra 5 til 22.00, så han har travlt og må hver dag prioritere sine opgaver.

Fyret og ansat

I januar sidste år blev han fyret, men han ville få et andet arbejde tilbudt, fik han at vide. I foråret blev han tilbudt at fortsætte på skolen som teknisk servicemedarbejder til en lavere løn. Han fik en kort frist til at overveje tilbudet.

“Havde det været for ti år siden, havde jeg ikke accepteret det,” siger han. “Så hellere blive fyret. Men jeg er 56 år, og det er en dum alder, hvis man leder efter et nyt job.”

Først ville kommunen sætte ham syv løntrin ned, men FOA Kolding fik reddet to løntrin.

Kun besparelse

Erling Lynggaard har aldrig fået en ny jobbeskrivelse efter den nye titel.

“Børnehaven har bedt mig **deltage i byggemøderne**. Ved sidste byggemøde fik jeg at vide, at der var et kabelbrud. Jeg kunne se, at det var telefonkablet til Kongeåhallen, så jeg kontaktede TDC,” forklarer Erling Lynggaard.

“En service- medarbejder laver forefaldende arbejde. Der er en teknisk serviceleder på den skole, vi er slået sammen med, men

han har ikke tid til noget her. Måske kunne jeg nægte at udføre nogle af mine opgaver. Men alle forventer, at det er mig, der har ansvaret, og det ville også ramme de forkerte.”

Erling Lynggaard har heller ikke lyst at give slip på nogen af sine opgaver, da det er dem, som gør arbejdet interessant.

“Det ville være en endnu større straf, hvis jeg mistede mine opgaver. Det er lønnen og ikke arbejdet, der er noget i vejen med. Men det er en svinestreg, kommunen har lavet, og det er kun for at spare penge.” ★

mail@martinhammer.dk

Sakset fra foa.dk

10.05

FOA'ere vil have mere uddannelse

3 ud af 4 FOA-medlemmer har et ønske om at uddanne eller efteruddanne sig. Det viser en ny medlemsundersøgelse fra FOA. Med det er ikke alle, der får den efteruddannelse, de har behov for. Mere end halvdelen af dem siger, at det skyldes, at deres arbejdsplads ikke har råd.

08.05

Vold og trusler analyseres væk

FOA har udviklet et nyt ulykkesanalyseværktøj, der gør det lettere at analysere årsagerne til arbejdsulykker med vold og trusler. Værktøjet er et skema, som for eksempel arbejdsmiljøgruppen udfylder sammen med medarbejderne i kølvandet på en ulykke. Mulige årsager krydses af på skemaet. Til sidst laves en handlingsplan.

03.05

FOA'ere arbejder i frokostpausen

I ældreplejen og på hospitalerne er den daglige frokostpause ikke ensbetydende med en rolig pause. De ansatte står nemlig til rådighed og får løn i deres frokostpause. Det betyder, at knapt halvdelen af de ansatte i ældreplejen bliver afbrudt i samtlige deres frokostpauser. Det viser en ny medlemsundersøgelse fra FOA.

07.05

Vil du betale for din sundhed?

Vil du være interesseret i at gå til behandling hos en fysioterapeut, en massør eller en psykolog – også selv om du skal betale for det ved at få mindre lønstigning end ellers? Det er et af de spørgsmål, som du får lejlighed til at drøfte med dine kolleger, når FOA starter debatten om krav til de kommende overenskomstforhandlinger.

Læs flere nyheder på foa.dk

Louise Sørensen vandt **DM i SOSU 2011**. På trods af sejren og talrige ansøgninger har hun et år efter, hun blev færdig på skolen, ikke fået arbejde som social- og sundhedsassistent.

Arbejdsløshed blandt nyuddannede firedoblet

Nyuddannede har svært ved at komme ud på arbejdsmarkedet. Det kan give dem ar på sjælen og **kvalifikationstab**.

Af Niels Rosdahl Jensen ★ foto: Heidi Lundsgaard

7,7

procent. Så stor var ledigheden blandt nyuddannede sosu-assistent, sosu-hjælper og neurofysiologiassistenter i 2011.

 Læs mere

Rapporten 'Ledighed blandt nyuddannede inden for de offentlige LO-fag' findes på ae.dk.

3,9

procent. Så stor var den samlede ledighed inden for FOAs A-kasse i marts 2012.

Skyhøjt i Slagelse

Næsten 85% af sosu-hjælperne i Slagelse Kommune gik fra uddannelsen ud i arbejdsløshed.

 Se video

om nyuddannedes situation på foa.dk/foa-tv

En lind strøm af ansøgninger til stillinger med hundredvis af ansøgere. Afslag på afslag. Dagpenge.

Det er ikke det, eleverne på social- og sundhedsskolerne forestiller sig at bruge deres liv på, når de forlader skolebænken.

Men det er virkeligheden for mange nyuddannede. Ifølge en ny rapport fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) er arbejdsløsheden blandt nyuddannede sosu-hjælper, sosu-assistent og neurofysiologiassistenter steget fra 1,9 procent i 2008 til 7,7 procent i 2011 – det svarer til en firedobling.

Arbejdsløshed hårdest ved de nyuddannede

Tallet er baseret på beskæftigelsessituationen et halvt år efter, at eleverne færdiggjorde deres uddannelse.

Det har endnu ikke været muligt at måle senere årgange, men ifølge **Mie Dalskov Pihl**, der er senioranalytiker i AE, ser det værre ud i dag, da mange stillinger i kommunerne er blevet nedlagt.

“Vi ved, at det, der har gjort rigtig ondt i den offentlige sektor, først er sket fra slutningen af 2011. Og da nyuddannede altid har en højere ledighed end andre, peger alt i retning af, at tallet vil være meget

højere nu, end sidst vi målte,” fortæller hun.

Et af de steder, hvor det ser rigtig slemt ud, er Slagelse. Her viser tal fra FOA Midtjylland, at helt op mod 85 procent af de nyuddannede sosu-hjælper ikke er kommet i job. Det samme gælder 40 procent af de nyuddannede pædagogiske assistenter.

Erfaring betyder alt

Ifølge arbejdsmarkedsforsker **Henning Jørgensen**, Aalborg Universitet, er det svært for de nyuddannede at konkurrere mod ansøgere, der har været i beskæftigelse før.

“Erfaring tæller uendelig meget. Og for de nyuddannede giver det både ar på sjælen og manglende integration i samfundet at gå ledig for længe,” siger han.

Nanna Højlund, forbundssekretær i FOA, er enig i, at erfaring er alt-afgørende. Hun synes, der skal gøres mere for at hjælpe de arbejdsløse nyuddannede.

“De kunne for eksempel komme i jobrotation, så de kunne få noget erfaring. Hvis de er ledige længe, risikerer vi, at de mister deres kvalifikationer,” udtaler hun. ★

nrje@foa.dk

Louise kunne ikke få job
Side 10

Erfaring tæller uendelig meget.

HENNING JØRGENSEN,
ARBEJDSMARKEDSFORSKER

4 gode råd
til de nyuddannede
Side 10

Pædagogiske assistenter går ledige

20,8 procent af de nyuddannede pædagogiske assistenter er arbejdsløse. Tallet skal dog tages med det forbehold, at uddannelsen er så ny, at man kun har kunnet måle for cirka 100 personer.

Kilde: AE-Rådet

Serviceassistenter mærker det også

Ledigheden for nyuddannede serviceassistenter, årgang 2010, var 7,8%. En fordobling i forhold til årgang 2007.

Kilde: AE-Rådet

Danmarksmester kan ikke få job

Louise Sørensen vandt DM i SOSU. Alligevel har hun ikke fundet et job som social- og sundhedsassistent og må arbejde i løntilskud uden for sit fag.

Af Niels Rosdahl Jensen ★ foto: Heidi Lundsgaard

4 gode råd til jobsøgning

1. Ud af boksen

Tænk på, hvordan man kan bruge dine kvalifikationer: Hvis du f.eks. kan håndtere medicin, kan du påtage dig et ansvar.

2. Vis, at du tør

Det giver altid god respons, hvis du ringer op og spørger ind til stillingen. Så kender de dig, inden de modtager din ansøgning. Vis initiativ ved at have tænkt over et par spørgsmål, du kan stille.

3. Vær målrettet

Hvad er det, netop du kan, som arbejdspladsen ikke kan undvære? Hvordan spiller dine evner og kvalifikationer sammen med arbejdspladsen?

4. Kort og godt

Når der ligger 5-600 ansøgninger i bunken, sker første sortering ved at skimme ansøgningerne. Derfor bør du skrive kort og klart.

 Læs mere

foa.dk/ungudenjob

“Jeg elsker at skulle hjælpe andre mennesker. At kunne gå ud og sige: ‘Goddag fru Petersen, hvordan har du det i dag?’ Det er lysten til at hjælpe andre, der fik mig til at tage uddannelsen.”

Louise Sørensen på 24 år blev færdig som social- og sundhedsassistent i sommeren 2011. Men da hun ikke har fået arbejde inden for sit fag, arbejder hun i dag i løntilskud i børnehaven Petersbjerggård i Kolding.

Hun har søgt op mod et halvt hundrede job som social- og sundhedsassistent. Uden held.

Under sin uddannelse vandt Louise ellers DM i SOSU sammen med klassekammeraten Ida Aikjen.

“Det var en opbakning til mig selv om, at jeg kunne mit arbejde. Det var et bevis på, at jeg var god nok,” fortæller Louise.

Da sidste eksamen var overstået, følte hun sig godt rustet til at

komme ud at prøve kræfter med sit fag. Men optimismen begyndte at falme, og selvværdet dalede lige så stille, da forgæves jobsøgning blev en mere og mere fast del af hendes hverdag.

Svært at komme op på hesten igen

“Jeg tænkte mere og mere på, om det var mig, der var noget galt med. Hvad er det, der gør, at jeg ikke kommer videre? Man begynder at tvivle på, om man er god nok, når man får så mange afslag. Man ved godt, at nogle går ledige længe, men der er snart gået et år. Og det er da øv,” fortæller hun og fortsætter: “Hver gang man får afslag, er det op på hesten igen. Og i starten er det også let nok. Det er det bare ikke, når man får det 20. afslag.”

Mange kæmper om få stillinger

Ét stillingsopslag kan godt have 4-500 ansøgere. Det har været frustrerende for Louise at få

den samme begrundelse igen og igen:

“Der var mange ansøgere. Nogle gange sagde de også, at de havde ansat en med mere erfaring. Jeg ville bare gerne vide, hvad jeg kunne gøre bedre næste gang,” fortæller hun.

Efter omkring et halvt år, hvor hun ikke lavede andet end at skrive ansøgninger, kom hun i virksomhedspraktik i Petersbjerggård, hvor hun senere blev ansat i løntilskud.

Holder sin viden ved lige

Louise er meget ærgerlig over ikke at kunne bruge sin uddannelse. Ikke kun fordi det er frustrerende at få afslag, men også fordi hun har en masse viden, hun gerne vil prøve af.

“Og jeg føler, det går i glemmebogen, når jeg ikke arbejder med det. Jeg har stadig mine bøger og kan godt finde på at læse lidt i dem.” ★

nrje@foa.dk

Man ved godt, at nogle går ledige længe, men der er snart gået et år. Og det er da øv.

LOUISE SØRENSEN

[vidste du at]

A-kassen skal hjælpe dig med en plan for din jobsøgning

DM i SOSU

Elever på blandt andet erhvervs-uddannelserne dystes hvert år i januar om at blive Danmarks bedste til deres fag.

[bag om ordet]

Løntilskud er en ordning, hvor man som ledig bliver ansat hos en privat eller offentlig arbejdsgiver eller organisation. Arbejdsgiveren modtager et tilskud til lønnen.

“Jeg kunne helt vildt godt tænke mig at **arbejde med min uddannelse**. Der er jo en grund til, at jeg tog den,” siger social- og sundhedsassistent Louise Sørensen.

Hvad mener du?

Tror du, der bliver mangel på arbejdskraft om et par år?

Gå ind på foa.dk/fagbladet og deltag i afstemningen

50

Så mange jobsøgninger har Louise Sørensen sendt. Kun to gange er hun kommet til jobsamtale.

Bange for at blive arbejdsløs?

Vi har spurgt fire pædagogisk assistentelever fra Professionshøjskolen UCC om de frygter ledighed.

Julia Thomsen, 18 år

Gruer for uvished

Ja, jeg er bange for, at jeg kommer til at leve i uvished om, hvornår jeg får arbejde. I første omgang vil jeg videreudanne mig til pædagog, når jeg er færdig som pædagogisk assistent. Så må jeg se, hvordan det ser ud med jobs derefter.

Heidi Nielsen, 24 år

Presset fra to sider

Ja, for vi pædagogisk assistentelever er på den ene side udfordret af pædagoger, der er bange for, at vi tager deres job. På den anden side presses vi af pædagogmedhjælpere, som daginstitutionerne tager ind fra gaden for at spare penge.

Carina Bülow, 20 år

Frygter langtidsledighed

Ja. Højest sandsynligt er der ikke noget job, lige når jeg bliver færdig, og jeg er bange for at blive ledig længe. Jeg har hørt, at daginstitutionerne er usikre på pædagogiske assistenter, men jeg må jo bare søge løs.

Pernille Hansen, 21 år

Deprimerende

Ja, for jeg har været arbejdsløs før i et år, inden jeg startede på uddannelsen her. Det var utroligt deprimerende, og jeg begyndte at føle mig socialt hæmmet.

groft sagt

Af banen!

Robotstøvsugerne dumper fælt i en test i forbrugerbladet Tænk. De ældre skal i hvert fald indrette sig anderledes for at få glæde af dem.

Tegning: Gitte Skov

[snuden fremme]

Mange vuggestuer er så elendige, at de burde lukkes, lyder opsangen fra **Ole Henrik Hansen**.

Han taler om pædagogisk kærlighed. Han taler om små hjerner, der bliver hæmmet i deres udvikling, fordi der er for lidt voksenkontakt. Og han hævder, at flere pædagoger ikke nødvendigvis er svaret. Ph.d.-studerende Ole Henrik Hansen har med sine kontante – for nogle stærkt provo-

kerende – udtalelser fyret op under debatlysten. Både blandt politikere, forældre og fagfolk.

Reaktionerne har spændt fra rasende indlæg som 'Klovnens har ingen ide om, hvad der foregår i institutionerne' til pædagoger, der forsigtigt giver udtryk for, at der kan være noget om snakken.

Især spørgsmålet om normering rammer ned i et minefelt af holdninger. Ole Henrik Hansens pointe er, at det ikke kun er normeringerne, men planlægningen af det pædagogiske arbejde, den er gal med. I for mange vugge-

stuer hersker der en 'grib-dagen' tilgang til, hvilke aktiviteter der sættes i gang, og det går ud over kvaliteten, mener han.

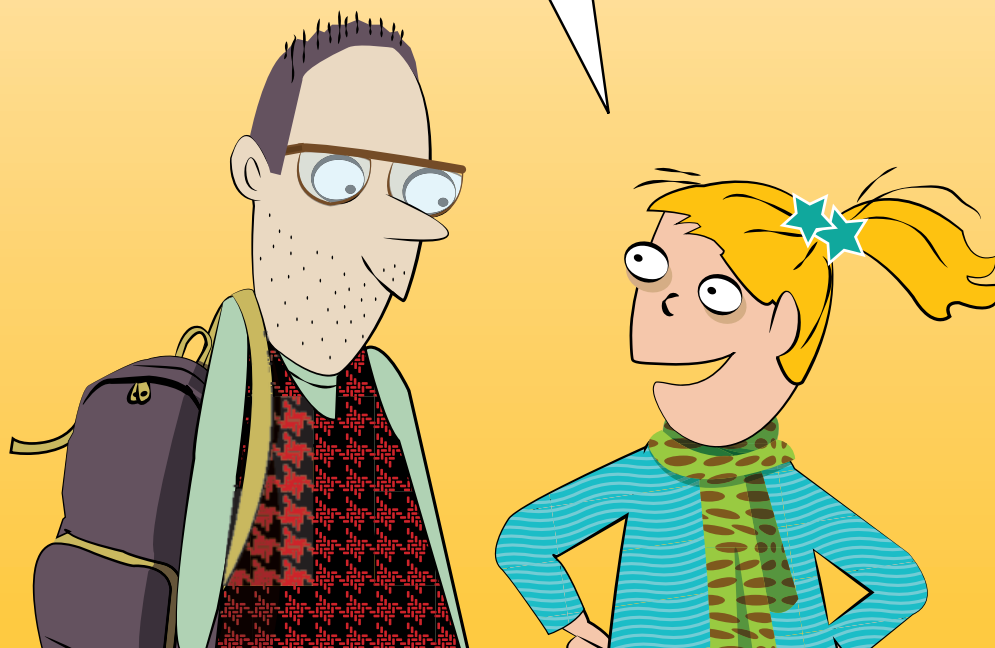
Kritikere har klandret ham for at generalisere, og han har fået hug for at gå ud med sine data, før hans afhandling er afleveret og godkendt. Andre forsøger at fastholde, at Ole Henrik Hansen har rejst en vigtig debat. "Vi må fortsat forholde os til, at hans pointer stemmer med observationer, som mange forældre selv gør sig ude i dagtilbuddene," lyder det fra Forældrenes Landsorganisation. ★

foto: Jørgen Truue

Ole Henrik Hansen er cand. pæd. og ph.d.-studerende ved Institut for Uddannelse og Pædagogik, Århus Universitet. Han forsker i barnets første sprog og betydningen af interaktion mellem voksen og barn.

Far - jeg troede
ikke, at du kunne blive
dygtigere...

**Mangler du et par skolefag? Vil du være faglært i det fag, du mestrer?
Eller har du lyst til og mod på en hel anden arbejdsretning?**

Mangler du et par skolefag? Vil du være faglært i det fag, du mestrer? Eller har du lyst til og mod på en hel anden arbejdsretning? Dit VEU-center kan fortælle om dine muligheder. På VEU-centrene rundt i hele landet er voksen og efterud-

dannelser nemlig samlet under ét. For at gøre det så nemt for dig som muligt. Det eneste, du skal gøre, er at ringe på 70 10 10 75 eller at gå ind på www.veu-center.dk. Så har du taget det første skridt på vejen mod mere uddannelse.

**Check dine muligheder på
veu-center.dk eller ring 70 10 10 75**

VEU-CENTER
VOKSEN- OG EFTERUDDANNELSE TIL DIG

dennis k

Jamen jøsses dog ...

Mens vi venter på regeringens udspil til, hvad de kommende trepartsforhandlinger skal handle om, har Socialdemokraterne sendt en ordentlig bredside mod FOA. Melodien lød nogenlunde sådan: FOA vil ikke arbejde mere, og derfor er det vores skyld, at der skæres ned på den offentlige velfærd og service i de kommende år.

Jeg ved ikke, hvordan I oplevede den melding, men jeg tabte både næse og mund på den lille græske ø, hvor jeg var på ferie, da kanonen blev rettet mod FOAs medlemmer. Det er ganske enkelt en helt uforståelig melding.

FOA spillede allerede for tre måneder siden ud med vores forslag til emner til en trepartsforhandling. Og hvordan det

kan gøres attraktivt at arbejde mere for dem, der har lysten, kræfterne og helbredet. De forslag kender Socialdemokraterne naturligvis.

I stedet ligger det lige på den flade hånd at give timerne tilbage til de ansatte, som er blevet tvunget ned i ugentlig arbejdstid under den økonomiske krise.

tvunget ned i ugentlig arbejdstid under den økonomiske krise. Kommuner og regioner har måttet sige nej tak til mere end 57 millioner arbejdstimer om året, siden den økonomiske krise ramte Danmark. De tal kender Socialdemokraterne naturligvis også.

Dertil vil det være tåbeligt at bede ansatte, som ikke kan få lov til at arbejde det antal timer om ugen, de ønsker, og som i forvejen arbejder, når andre holder fri med familien i weekenden og på helligdage, om at arbejde på flere helligdage. Den holdning kender Socialdemokraterne naturligvis.

Jeg håber, at breidsiden mod FOAs medlemmer er udtryk for enten, at nogen har sovet i timen, eller at der sættes gang i traditionelt spin forud for realitetsforhandlinger om en trepartsaftale. ★

[kort sagt]
Socialdemokraterne forsøger at give FOA skylden for, at der skæres ned på den offentlige velfærd i de kommende år.

Dennis Kristensen

Af Dennis Kristensen ★ foto: Jørgen True

FOA.dk

Glæden var kort

08.05.12

Jeg er 51 år og ryger ud af dagpengeordningen til august. Nu er det sådan, at jeg har søgt ind på pædagog-merituddannelsen. Jeg blev optaget med start til september 2012. Men, ak, glæden var kort. Der er ikke nogle midler til en på 51 uden arbejde, ingen SU, ingen SVU. Så jo, det haster med trepartsforhandlinger mellem regeringen, arbejdsgiverne og fagbevægelsen. Så køør bare på, Mona Striib. For nogle af os er det en hastesag og måske for sent ...

Jeanette Creutsberg

Facebook

Lad politikerne smage deres egen medicin

30.04.12

Regeringen vil have os til også at arbejde mere, efter vi har betalt med tilbagetrækningsreformen, som gør os til rene lønslaver! Efter denne reform er pensionsalderen hævet kraftigt, så man som 30-årig i dag først kan gå på pension som 71-årig. Men dette er ikke nok: Hvis gennemsnitslevealderen stiger yderligere, hæves pensionsalderen tilsvarende. Herudover har man ødelagt efterlønsordningen så meget, at det for flertallet under 50 år ikke længere kan svare sig at være med. Samtidig har man halveret dagpengeperioden og gjort det sværere at optjene til den. Og nu vil man så have os til at arbejde mere. Det kunne

Det kunne være, vi skulle se at få sparket de levebrødspolitikere ud på det ordinære arbejdsmarked, så vi kan se, hvor lang tid de vil kunne klare sig der!

KENNETH JØRGENSEN

Hvad mener du?

Her bringer vi uddrag af debatten på foa.dk og på FOAs Facebookside.

være, vi skulle se at få sparket de levebrødspolitikere ud på det ordinære arbejdsmarked, så vi kan se, hvor lang tid de vil kunne klare sig der!

Kenneth Jørgensen

FOA.dk ATP er noget værd 30.04.12

Et overset emne ved de senere overenskomstforhandlinger er spørgsmålet om ATP-bidragets størrelse. Der eksisterer faktisk fem forskellige ATP-satser spændende fra et egetbidrag på 32,40 kr. til 90 kr. om måneden.

Det vil være et kærkomment emne at rejse som overenskomstkrav, at alle FOA-overenskomster skal have indskrevet, at der skal indbetales efter den højeste takst, hvilket absolut ikke er tilfældet i dag. ATP er jo den pensionsordning, som har den suverænt bedste forrentning.

Ove Mikkelsen, teknisk serviceleder

Sendt til redaktionen Hvor er min pensionsoversigt? 04.04.12

Jeg har af flere omgange været i kontakt med Pensams kundeservice, da jeg har brug for en oversigt over min pension.

Den medarbejder, jeg talte med primo januar 2012, meddelte mig, at man var i gang med en opdatering af systemet, så jeg desværre ingen oplysninger kunne få, men at hun ultimo februar eller primo marts ville sende en opgørelse til mig. Da jeg så den 13. marts endnu intet havde modtaget, kontaktede jeg igen PenSam.

Men denne gang fik jeg at vide, at jeg under ingen omstændigheder vil modtage noget før tidligst om 20 uger, og intet kan mindske denne sagsbehandlingstid, da det er forretningsgangen. Sideløbende med korrespondancen med PenSam har jeg flere gange været på Pen-

sionsinfo.dk. Men da PenSam ikke har medlemmernes oplysninger opdateret, kan Pensionsinfo ikke fremvise mine pensionsoplysninger, men pensionsoplysninger fra andre selskaber er til min rådighed, også fra PenSam Bank.

Hvorfor accepterer FOA at samarbejde med et pensions-selskab, der fungerer så dårligt?

Marianne H. Pedersen, Esbjerg

Facebook De sorte får 07.05.12

Nu må det vist være på tide at få svar på, hvor gennemarbejdet regeringens fleksjobreform egentlig er. Fleksjobberne er lønmodtagere, og fleksjobordningen er et beskæftigelsesmæssigt tiltag og ikke en social ydelse. Kommunerne har gennem årene kassetænkt, derfor er fleksjobordningen en succes.

Hvor længe skal en fleksjoblønmodtager finde sig at blive behandlet som det sorte får?

Karina Jørgensen

Faglig stolthed holder os kørende

Den faglige stolthed er den drivkraft, der holder mange af FOAs medlemmer i gang på trods af nedskæringer og trusler om firing. Men medlemmerne frygter, at den faglige stolthed kan lide et knæk, hvis det ikke længere er muligt at udføre arbejdet tilfredsstillende.

Tema side 26-31

Fagbladet FOA vil gerne høre din mening: foa.dk/debat eller [Facebook.com/fagogarbejde](https://www.facebook.com/fagogarbejde)

af FOAs medlemmer foretrækker at arbejde 15 minutter ekstra om ugen, hvis arbejdstiden skal forlænges.

Kilde: Medlemsundersøgelse, maj 2012

Vær med i debatten

På disse sider bringer vi uddrag af debatten, som foregår på FOAs hjemmeside og på FOAs Facebook-side

FagOgArbejde.

Debatindlæg vil blive bragt i uddrag her i bladet. De uforkortede indlæg kan ses på

foa.dk og på Facebook.

Daghjem til døren

1 Skifte. Teknisk servicemedarbejder Finn Nielsen kommer fra et job i industrien. Han er frivillig på et psykiatrisk værested og blev opfordret til at søge chaufførstillingen på Remstruplund. "Det bedste job, jeg har haft," siger han.

2 Busser. Fire nye busser i daghjemmets garage har overtaget transporten af brugerne fra et eksternt busselskab. Nu er det medarbejderne på Remstruplund, der sidder bag rattet.

Siden Daghemmet Remstruplund sagde farvel til det eksterne busselskab, har de lært brugerne bedre at kende. Det har givet **mere tryghed og større fleksibilitet**. Det har også betydet seks nye stillinger, blandt andet til teknisk servicemedarbejder Finn Nielsen, der er chauffør på en af de fire busser og mellem turene tager sin tårn på daghjemmet.

Af Anni Heiberg ★ foto Niels Åge Skovbo

3 Indsigt. Det giver Finn Nielsen og de øvrige medarbejdere på Remstruplund god indsigt i brugernes liv, at de nu møder dem derhjemme.

4 Landtur. Finn Nielsen og kollega Karin Olesen kører til de små byer i Søhøjlandet, og de deler oplevelserne undervejs med passagererne i bussen.

[millioner sparet]

Daghjemmet Remstruplund i Silkeborg Kommune er et tilbud til kommunens ældre. Op til 90 brugere kommer på daghjemmet en til fem dage om ugen, og den interne transport betyder en besparelse på syv millioner kroner på fem år.

5 Dobbeltrolle. Finn Nielsen arbejder på daghjemmet mellem transporterne, og den tætte kontakt med brugerne er en væsentlig del af arbejdsglæden.

6 Sikkerhed. Personalet har været på kursus i sikker transport og fortæller, at der er meget fokus på arbejdsmiljøet.

det virker

Hver måned viser et FOA-medlem et **arbejdsredskab**, som fungerer godt. Fordi det sparer tid, giver et kvalitetsløft eller løser et problem.

Dit værktøj

Har du et stykke værktøj, du gerne vil vise til de øvrige medlemmer i teknik/service-sektoren, så lad os endelig høre. Send en mail til redaktionen@foa.dk.

Med den elektriske løfter blev Jørgen Pedersen fri for at slæbe tunge kasser op i bogbussen.

Smerterne i knæet forsvandt

Hvad er det? Jeg ved ikke helt, hvad den hedder – miniløfter eller el-løfter. Vi kalder den for løfteren eller bare maskinen. Det er en lille truck, som man skubber foran sig. Den vejer 80 kilo, men er ikke svær at skubbe. Den har fire hjul. To større, drejelige, bagpå og to små foran.

Hvad gjorde I før? Før slæbte vi bøgerne ind i bussen. Der er ikke plads til ramper i garagen, så det var med at balancere med bogkasser op i bussen. Det var hårdt, især fordi bussen er en gammel ombygget bybus, som har meget høje trin. Det gjaldt om at holde tungen lige i munden, når man skulle ombord med en bogkasse i favnen.

Hvordan kom du på den ide? Jeg begyndte at overveje, om der ikke fandtes

noget, der kunne lette arbejdet. På et tidspunkt kom jeg i snak med en truckmontør, som gav mig en brochure. Jeg udvekslede lidt tegninger frem og tilbage med firmaet, og løfteren fik så monteret en plade som passer til vores bogkasser. Efter vi fik løfteren, er mine smerter i knæene forsvundet.

Hvad med vedligeholdelsen? Den skal lades op cirka hver tredje dag i en almindelig stikkontakt med 220 volt. Hvis vi glemmer det, går den død, og vi må bære kasserne på den gammeldags facon. Der er ingen indikator på batterierne, men man kan mærke, når den bliver lidt langsom. Det har vi lært efterhånden. En enkelt gang har vi skullet skiftet batteriet, men ellers har der ikke været spor i vejen. ★

martin.hammer.dk@gmail.com

Løfter 125 kilo

Den elektriske løfter er fra KB-trucks A/S i Støvring, og modellen er en ombygget ENTRA SE. Modellen findes ikke længere i handelen. Løfteren vejer 80 kg og kan maksimalt løfte 125 kg til 1,5 meters højde. Den er 1½ meter lang inklusive plade.

Nem at manøvrere

Den elektriske løfter kan dreje om sin egen akse, er nem at manøvrere og løfter bogkasserne, der vejer op til 25 kilo, ved hjælp af et bælte. Den kræver ikke truckcertifikat, så bibliotekarerne bruger den også.

Arbejdstilsynet var svært tilfreds, da de så løfteren.

JØRGEN PEDERSEN, BOGBUSCHAUFFØR

Jørgen Pedersen er bogbuschauffør på Brønderslev Bibliotek

Af Martin Hammer ★ foto: Niels Åge Skovbo

Brandmænd får pulsen op

Selvom arbejdet som brandmand indimellem giver sved på panden, er det ikke helt nok. Nu er Fredericias brandmænd kommet på skrump.

Af Martin Hammer ★ foto: Niels Åge Skovbo

Brandmændene Per Larsen, Søren Andersen, og Erik Uldall Andersen har alle fået en mærkbart bedre kondition. De overflødige kilo er sværere at smide.

På Fredericia Brandstation slides der i motionsrummet for at få vægten ned. Brandmændene er med i et stort motions- og sundhedsprojekt, de selv har døbt 'Fra runde til sunde'.

"I gennemsnit vejede vi en tredjedel for meget, og konditionen lå en tredjedel for lavt," afslører tillidsrepræsentant **Erik Uldall Andersen**.

Brandmændene har selv indrettet og bygget motionsrummet på stationen, hvor de må træne en time om dagen i arbejdstiden. Men der er også sundere kost på programmet. Brandmændene, som selv kokkerer under deres vagter, er blevet belært om at spise sundt.

"I starten var der lidt mukkeri i kroge-ne," beretter Erik Uldall Andersen. "For ingen skal bestemme, hvad vi skal spise. Brandmænd er meget konservative."

Men nu er alle med, og der er opstået et fællesskab omkring projektet. Brandmændene har oprettet både løbe- og svømmehold. Og resultaterne er begyndt at vise sig.

"Jeg har tabt tre kilo, men ellers er der blevet ommøbleret, og jeg har fået flere muskler. Jeg har fået det meget bedre. Alt går nemmere," siger Erik Uldall Andersen, som ikke er i tvivl om, at det samme gælder alle hans kolleger. ★

mail@martinhammer.dk

Tidligere var det nok, at vi bare kunne trække vejret selv. Så længe vi kunne passe vores arbejde, var der ingen krav.

ERIK ULDALL ANDERSEN, BRANDMAND

Fra runde til sunde

Projektet har modtaget 911.000 kroner fra Forebyggelsesfonden, og brandstationen bidrager selv med 550.000 kroner. Til efteråret skal målinger vise, hvor gode resultater projektet har givet.

Mad til brandfolk

Brandmændene vil i samarbejde med kokken Rasmus Kibsgaard udgive en kokebog med sunde retter. Overskuddet skal gå til Julemærkehjemmene.

Pas på myterne

Regeringens 2020-plan har nogle gode elementer. Blandt andet at man holder fast i målet om, at 95 procent af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse. Det vil måske kunne inspirere KL og de 98 kommuner til at påtage sig et større ansvar.

Meget af snakken om 2020-planen, går på, at der skal skaffes hænder til den kommende store efterspørgsel efter arbejdskraft. At den offentlige sektor skal moderniseres, og at besparelserne handler om at sikre velfærden – også i fremtiden.

På vores netop afholdte faggruppelandsmøde havde vi inviteret professor Henning Jørgensen til at fortælle, hvor solidariteten i samfundet er blevet af. Han advarede imod, at vi blot og bart accepterer de begrundelser, politikerne bruger for at få os til at

[kort sagt]

Der er mange myter i omløb om Danmarks elendigheder. Men man skal være varsom med uden videre at acceptere de begrundelser, politikerne bruger for at få os til at sluge nedskæringerne.

sluge den ene nedskæring efter den anden.

Jeg håber bare, at snakken om, at der kommer til at mangle arbejdskraft, ikke blot er endnu en myte.

Kæmpe skattetryk, kæmpe ældrebyrde, enorme overførselsudgifter, kæmpe underskud på de offentlige finanser, er blot nogle af de myter der gentages igen og igen. Underskuddet i 2011 var på 1,9 procent af BNP. Antallet af personer på overførselsindkomst er faldet fra

2004 til 2011. Den samlede skat på arbejde ligger under EU-gennemsnittet. Der er opsparet mere end 3.100 milliarder kroner på pensionsordninger i vores lille land. Undskyld de mange tal, men de bør vække til eftertanke!

Der er rigtig mange myter i omløb, og hvad det politiske formål med myterne er, må hver enkelt af os jo overveje. Jeg håber bare, at snakken om, at der kommer til at mangle arbejdskraft, ikke blot er endnu en myte. ★

Af Reiner Burgwald, sektorformand ★ foto: Jørgen True

12

procent har været ledige i to år eller mere og risikerer dermed at miste deres dagpengernet.

Kilde: FOAs A-kasse

Hver fjerde har droppet efterlønnen

Hver fjerde i FOAs A-kasse har nu sagt farvel til efterlønnen, og det er især dem i 30'erne og starten af 40'erne, der tager skridtet. Det viser en ny opgørelse fra a-kassen. Overraskende ligger andelen af hævere, der er i 20'erne, generelt noget lavere end hos deres lidt ældre kolleger. De mindst tilbøjelige til at sige farvel til efterlønnen er dem over 50 år.

Længere daglig arbejdstid

Et stort flertal af FOAs medlemmer vil helst arbejde lidt længere dagligt, hvis det bliver nødvendigt at arbejde mere. Det viser en medlemsundersøgelse, FOA har gennemført.

Færre får hjemmehjælp

Fra 2008 til 2011 er antallet af ældre, der får varig hjemmehjælp, skrumpet ind fra 183.000 til 166.000 – hvilket svarer til et fald på 9,2 procent.

Kilde: Danmarks Statistik.

1.400

indbrud i offentlige bygninger i første kvartal 2012 er det laveste målt nogensinde. Det er et fald på otte procent i forhold til sidste år og 62 procent lavere i forhold til første opgørelse for ti år siden.

Kilde: Danmarks Statistik

Flere overlever hjertestop

Andelen af overlevende med hjertestop er steget fra fire til ti procent de sidste ti år. En væsentlig del af forklaringen er, at mange flere har lært at give førstehjælp, siger Mads Wissenberg, læge på Gentofte Hospital til Avisen.dk.

Når der sker ulykker

FOA har lavet et værktøj til analyse af ulykker og udgivet tre pjecer for faggrupperne Trafikkontrollører og parkeringsserviceassistenter, bade- og idrætsassistenter og buschauffører.

Find pjecerne

foa.dk under 'publikationer'

DNA-test afslører skimmelsvamp

Foto: OBH-Gruppen

Med DNA-teknologi kan man nu afsløre, om en skole har skimmelsvamp og det på 6-7 timer sammenlignet med 6-7 dage for traditionelle skimmelanalyser. Både skjulte og døde celler fra skimmelsvampe afslører metoden, som er udviklet af OBH-Gruppen i Danmark.

Pedel passer bier

På Amager Fælled Skole i København er pedellen blevet oplært som biavler, og han skal snart høste den første honning sammen med lærere og

elever fra skolens to bistader. Storbybierne indgår i en nyopført storbyhave i den tidligere asfalterede skolegård.

Foto: Colourbox

De unge er ikke vant til at være på arbejdsmarkedet, hvor kravet er, at de skal være 100 procent effektive hele tiden. Som mennesker er vi skabt til at skyde en hjort og derefter slappe af.

PALLE LARSEN, LEDER AF ARBEJDSMARKEDSPOLITISK AFDELING I 3F I UGBREVET A4

Dyr pakning?

I sidste nummer skrev vi i artiklen 'Farvel til skolens handyman', at børnehaven Teglgården havde betalt 3.500 kroner for at få skiftet en pakning. Birte Nielsen, leder i børnehaven Teglgården, har henvendt sig til redaktionen og sagt, at det ikke er noget, hun kan genkende.

Foto: Finn Olsen

Køkkenaffald for milliarder

Hvis køkken- og haveaffald samt spildevandsslam bruges til at producere biogas kan det give en omsætning på mellem 600 millioner og en milliard kroner om året for biogasanlæggene, oplyser rådgiverfirmaet Niras.

Foto: Polfoto

Idræt på gaden

Street basket, street dance, street soccer. Gode faciliteter til gadeidræt hjælper ikke kun unge til at dyrke mere motion. Det fremmer også integrationen og samværet blandt unge i udsatte boligområder. Det er ideen bag et samarbejde mellem organisationen GAM3, Primus Arkitekter og Realdania, som har støttet opførelsen af gadeidrætsanlæg i udvalgte boligområder i Herning, Horsens, Sønderborg, Næstved, Brøndby og Rødovre.

Diskrimineret på grund af alder

FOA har fået medhold i en lang række sager, hvor medlemmer er blevet **nægtet fratrædelsesgodtgørelse** på grund af alder.

Fratrædelsesgodtgørelse

Efter en årrække i samme virksomhed har funktionæransatte krav på fratrædelsesgodtgørelse ved afskedigelse:

- Over 18 års ansættelse udløser tre måneders fratrædelsesgodtgørelse.
- Over 15 års ansættelse udløser to måneders fratrædelsesgodtgørelse.
- Over 12 års ansættelse udløser en måneders fratrædelsesgodtgørelse.

60 sager på vej

FOA har omkring 60 verserende sager ved domstolene, mens der er indgået forlig i cirka 20 sager.

Den 28. oktober 2009 blev social- og sundhedshjælper Fanny Pufahl afskediget fra sit arbejde på plejehjemmet Bernadottegården i Roskilde Kommune. Fanny var 62 år og havde været ansat i kommunen i over 28 år. Som tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant var Fanny godt inde i reglerne og forventede at få de tre måneders fratrædelsesgodtgørelse, man ifølge funktionærloven har krav på, når man har været ansat mere end 18 år. Sådan gik det ikke. Roskilde Kommune afviste at betale fratrædelsesgodtgørelse med den begrundelse, at Fanny havde en alder, der gjorde hende berettiget til arbejdsmarkedspension.

Dermed lagde kommunen sig på linje med den danske retspraksis på området: Hvis den afskedigede var berettiget til arbejdsmarkedspension, blev der ikke udbetalt fratrædelsesgodtgørelse. "Jeg blev så vred. Roskilde Kommune skulle da ikke bestemme, hvornår jeg skulle gå på pension. Jeg havde aldrig forestillet mig, at jeg skulle gå på efterløn. Jeg ville gerne fortsætte og havde masser i mig endnu. Jeg følte mig slet ikke i pensionsalderen," fortæller Fanny Pufahl.

FOA rejser sag efter EU-dom

I juni 2011 modtager Fanny og flere andre afskedigede medlemmer brev fra FOA Roskilde. EU-retten har afgjort, at det er aldersdiskrimination, når danske

arbejdsgivere undlader at betale fratrædelsesgodtgørelse til afskedigede funktionærer med den begrundelse, at de har en alder, der berettiger dem til arbejdsmarkedspension. Med EU-dommen har FOA nu et godt grundlag for at rejse sag på vegne af alle de medlemmer, der er blevet nægtet fratrædelsesgodtgørelse på grund af alder.

"FOA skrev til mig, at de ville tage min sag op. Jeg havde egentlig lagt det hele bag mig, men nu var der pludselig en chance. Det var dejligt," siger Fanny Pufahl.

Den 28. februar 2012 får Fanny besked

om, at hendes sag var vundet, og en måned senere indbetalte Roskilde Kommune 96.525 skattepligtige kroner på Fannys konto: Tre måneders fratrædelsesgodtgørelse plus renter for den periode, Fanny måtte vente på sine penge.

"Jeg er så lykkelig over det.

Det er vigtigt for mig at få ret, for jeg følte mig dårligt behandlet."

Brug FOA

Fanny Pufahl opfordrer til, at man inddrager sin fagforening, hvis man har brug for hjælp.

"Jeg var sygemeldt i perioden, og når man går og har det skidt, så tænker man ikke klart. Jeg havde opgivet på halvvejen, hvis ikke jeg havde haft FOA. Afdelingen har altid haft god tid, når jeg henvendte mig

Jeg havde opgivet på halvvejen, hvis ikke jeg havde haft FOA.

og spurgte til sagen, og jeg har talt meget med dem undervejs. Det havde jeg brug for, og hver gang der var nyt i sagen, blev jeg informeret,” siger Fanny. “Der skulle bruges rigtig meget dokumentation – for eksempel skulle jeg vise ansættelsespapirer tilbage fra 1982, og dem frem-

“Jeg forstod ikke, hvorfor jeg ikke kunne få fratrædelsesgodtgørelse. Jeg havde jo tænkt mig at fortsætte på arbejdsmarkedet og var slet **ikke klar til pension,**” fortæller sosu-hjælper Fanny Pufahl.

jeg er glad for, at jeg fik hjælp. Sagen her viser, at det kan betale sig at kæmpe,” understreger Fanny Pufahl. ★

skaffede FOA. Hver gang der var krav om nye bilag og ny dokumentation, var jeg lige ved at give op. Så

mail@anniheiberg.dk

Aldersdiskrimination

I 2010 vandt funktionær Ole Andersen og Ingeniørforeningen i Danmark en principiel sag ved EU-domstolen om retten til fratrædelsesgodtgørelse. Ole Andersen blev fyret som 63-årig og nægtet fratrædelsesgodtgørelse på grund af alder.

Ifølge Funktionærloven bortfalder fratrædelsesgodtgørelsen, hvis den ansatte er fyldt 60 år på fratrædelsestidspunktet og har ret til arbejdsmarkeds-

pension. EU-domstolen fastslog, at den danske praksis er i strid med EU-reglerne om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder.

Fra fyring til fratrædelsesgodtgørelse

Oktober 2009:
Fanny Pufahl afskediges.

Juli 2010:
Fanny fratræder.

Oktober 2010:
EU-dom afgør, at den danske fortolkning af retten til fratrædelsesgodtgørelse er i strid med EU-retten.

Juni 2011:
FOA skriver rundt til flere tusinde medlemmer og meddeler, at de vil føre sag i forbindelse med manglende udbetaling af fratrædelsesgodtgørelse.

Februar 2012:
Roskilde Kommune erkender, at Fanny Pufahl har ret til fratrædelsesgodtgørelse.

Marts 2012:
Fanny Pufahl får udbetalt tre måneders fratrædelsesgodtgørelse plus renter.

spørg løs

Send et spørgsmål til os - og vi skaffer et svar fra en ekspert. Skriv til:

Fagbladet FOA
Stauings Plads 1-3,
1790 København V.
Mrk.: **spørg løs**

Du kan også maile til **brevkasse@foa.dk** eller gå på FOAs hjemmeside - **foa.dk/brevkasse**

Ønsker du at være anonym, så gør opmærksom på det. Brevkasseredaktøren skal dog vide, hvem du er.

Du kan bl.a. spørge om:

- arbejdsskader
- ansættelse
- barsel
- arbejdsmiljø
- mad/sundhed
- løn
- fleksjob
- kontanthjælp
- revalidering
- pension
- seniorordninger
- a-kasse
- dagpenge
- efterløn
- arbejdsmarkedspensioner
- forsikringer
- overenskomster
- uddannelse
- trivsel
- ligebehandling
- ligeløn
- datalovgivning

Er jeg berettiget til at få erstatning?

Jeg blev sidste år sygemeldt med arbejdsrelateret belastningsreaktion grundet stress og dårligt psykisk arbejdsmiljø. Egen læge anmeldte det til Arbejdsskadestyrelsen, men det ville de ikke godkende som en arbejdsskade. Jeg blev rigtig syg med depression og stress og er stadig sygemeldt. Var der blevet hørt på mig fra starten på arbejdspladsen, var det nok ikke kommet der til, hvor det er i dag. Kan jeg få **noget form for erstatning** - hvad jeg synes jeg er berettiget til - og kan I hjælpe mig med det?

[Anonym]

Svar

Det er generelt meget **svært at få anerkendt psykiske lidelser** i Arbejdsskadestyrelsen. Årsagen er blandt andet, at stress og depression kan udløses af så meget andet end arbejdet - f.eks. private hændelser, arvelige forhold og tidligere depressioner. Nu skriver du intet om, hvad du arbejder med eller har været udsat for, så derfor har jeg kun mulighed for at svare dig på et overordnet plan.

For at sagen overhovedet kan forelægges for det såkaldte Erhvervs sygdomsudvalg, skal man f.eks. have været udsat for høje psykiske krav i form af hyppige og meget vanskelige deadlines, højt arbejdspress, et stort psykisk pres fra meget krævende klienter, indsatte og pårørende eller lav grad af social støtte fra kolleger eller ledelse. Sager om såkaldt 'almindelige samarbejdsproblemer' vil ikke blive forelagt udvalget. Det kan godt være lidt diffuse begreber at forholde sig til, for hvad der opleves som et stort psykisk pres for én person, behøver ikke at være det for en anden. Derfor vil Arbejdsskadestyrelsen i sager om stress og depression ofte indhente erklæring fra diverse speciallæger eller Arbejdsmedicinsk klinik for at få klarlagt, om ens depression kan være udløst af forholdene på arbejdspladsen. Jeg vil derfor anbefale dig at kontakte din lokale afdeling for at få yderligere råd og vejledning.

[Helle Thunø]

Bliver min skattefrie præmie modregnet?

Jeg går på pension 1. maj 2013. Hvad med min skattefrie præmie - bliver den **modregnet** i min folkepension? Og hvad med feriepenge?

[Søren Ritz]

Svar

Din skattefrie præmie, som udbetales, når du går på folkepension, **bliver ikke modregnet** i folkepensionen. Det gør dine feriepenge heller ikke. Du kan få dine feriepenge udbetalt i indeværende ferieår ved overgang til folkepension. Du har en frist på 6 måneder efter overgang til folkepension for at benytte dig af denne mulighed.

[Elisabeth Bruun Olesen]

Din skattefrie præmie, som udbetales, når du går på folkepension, bliver ikke modregnet i folkepensionen.

ELISABETH BRUUN OLESEN

Kan jeg også få erstatning fra FOA?

Jeg har fået erstatning for kritisk sygdom fra PenSam. Er jeg også **berettiget til erstatning** via de 10 kr. fra FOA-kontingentet?

[Rene Christensen]

Svar

Nej, du er ikke berettiget til at få udbetalt erstatning for kritisk sygdom via de 10 kr., som du betaler til via dit FOA-kontingent.

For at få udbetaling via FOA, må du blandt andet ikke have fået udbetaling fra din pensionsordning via deres gruppeforsikringsdækning, hvori kritisk sygdom indgår. Da du har fået udbetaling fra PenSam, er du således **ikke berettiget til at få udbetaling via FOA.**

[Susanne List]

Arbejdsskader
Helle Thunø,
konsulent i FOA

A-kasse
Elisabeth Bruun Olesen,
sekretariatschef i FOAs
A-kasse

Sociale forhold
Malene G. Haarder,
konsulent i FOA

Pension/Forsikring
Susanne List,
chefspecialist i PenSam

Arbejds miljø
Rudy Larsen,
konsulent i FOA

Hvad nu hvis jeg ikke kan klare arbejdet længere?

Jeg har arbejdet som ufraglært køkkenmedhjælper i forskellige institutions-køkkener i godt 20 år. Jeg fik for to år siden smerter i min venstre tomle og gik til læge for at høre, om det var gigt. Lægen bedømte det til at være campylobakter-infektion i ledet efter at have taget blodprøver og indsendt dem til Serum instituttet. Jeg fik at vide, at det ville gå over af sig selv.

Efter at have arbejdet med hårdt arbejde alene i køkkenet, blev fingeren mere medtaget, og jeg betalte mig fra forskellige behandlinger – blandt andet akupunktur og massage – hvilket hjalp en del. Der var dog stadig en smerte i selve knoglen, som ikke ville gå væk, og jeg var til lægen flere gange sidst i december. I januar endte det med, at jeg prøvede en Ibuprofenkur (mod gigt) i 2 uger og gik sygemeldt indens.

Da smerten stadig var der efter kuren, og pillerne ikke kan gives hele tiden,

måtte der ske noget nyt. Jeg har flere gange bedt om at komme til reumatolog, og til sidst lykkedes det her i marts. Det er slidgigt, konstaterede reumatologen i løbet af få minutter. Så er mit spørgsmål nu: Hvad nu **hvis jeg ikke kan klare arbejdet?** Jeg er kun 51 år og har mange år tilbage på arbejdsmarkedet.

Er der hjælp at hente hos jer, hvis det sker, og hvilke rettigheder har jeg? Jeg har været ude for, at min nuværende arbejdsplads har fyret en kok, fordi hun efter en diskusprolaps ikke kunne klare arbejdet godt nok. Jeg er meget bekymret.

[Nanni Lisbeth Løth]

Svar

I overenskomsten for ansatte i regioner og kommuner er der et socialt kapitel omkring fastholdelse. Det betyder, at din arbejdsgiver er forpligtet til at gøre meget for at **fastholde dig i arbejde**, hvis du har svært ved

at klare dine opgaver. Det kan være, at I skal se på, om dit arbejde kan planlægges anderledes – eller måske skal du have hjælp til nogle af opgaverne. I det kommunale jobcenter kan din arbejdsgiver søge om hjælpemidler eller personlig assistance, hvis det kan gøre arbejdet lettere for dig.

Hvis du bliver sygemeldt, fordi du ikke kan passe dit arbejde, skal du tilbydes en sygefraværssamtale af din arbejdsgiver. Her kan du få din tillidsrepræsentant med som bisidder. Du kan også bede din arbejdsgiver om at få lagt en fastholdelsesplan. Det er en plan for, hvordan du kan vende tilbage til og fastholde dit arbejde.

Din lokale FOA-afdeling kan vejlede dig om dine muligheder. Du kan få en sagsbehandler med fra jobcentret, hvis der skal afholdes en rundbordsamtale. I så fald kan det være, at en revalidering kan være den rigtige løsning. En revalidering er en omskoling til et arbejde, som du bedre kan klare.

Din lokale FOA-afdeling kan hjælpe dig med at søge om revalidering, men det er jobcenteret, der beslutter, om du har ret til det.

[Malene G. Haarder]

I det kommunale jobcenter kan din arbejdsgiver søge om hjælpemidler eller personlig assistance.

.....
MALENE G. HAARDER

Arbejds miljøregler i heldagslegestuer

Må jeg **stå på en stol**, når jeg skal tage beskæftigelsesmaterialer i en kasse, der vejer 6-8 kilo, ned fra en hylde, hvor de bliver opbevaret? Skal dagplejerne holde udenoms-arealerne for ukrudt og lignende?
[Dagplejer]

Svar

Hvis et løft er på over 7 kilo, regnes det med i kategorien tunge løft. Når Arbejdstilsynet skal vurdere et løft, ser man også på eventuelle forværende faktorer. Et løft med hævede arme (over skulderhøjde) regnes som en forværende faktor. Det vurderes også, hvor mange gange der løftes i

løbet af en dag og set hen over hele ugen. Dine oplysninger tyder på, at du har et begrænset antal løft. Derfor vil vurderingen være, at dine løft ikke er sundhedsskadelige.

Arbejdstilsynet kigger desuden på, om der er tale om et asymmetrisk løft – om du vrider dig i løbet af løftet. Det har jeg vurderet, at du gør. Skal du flytte emnet helt ned på gulvet? Det, har jeg også vurderet, er tilfældet. Jeg har også skøn-

net, at du løfter cirka 3 gange om dagen i samlet set 3 minutter. Selv med disse forværende faktorer vil

vurderingen være, at dine løft ikke er sundhedsskadelige. Rådet til dig vil dog være, at du skal undgå at løfte med kroppen foroverbøjet, løfte skævt, med armene over skulderhøjde og vride kroppen.

Du kan selv tjekke vurderingen ved at gå ind på Arbejdstilsynets hjemme-

Dagplejere er ansat til at passe børn – ikke udenoms-arealer.

.....
RUDY LARSEN

side – at.dk – og skrive 'løftetjek' i søgelinjen. Så kommer der en lille tegneseriemodel, hvor du selv indtaster dine oplysninger og får en forhåndsvurdering.

Du spørger også, om du må stå på en stol, når du skal løfte byrden ned. **Det må du ikke.** Der skal være en velegnet indretning, som for eksempel en 'elefantskammel', hvis løftehøjden er begrænset, eller en sikker og godkendt trappestige. Du skal jo stå og balancere med begge hænder optaget, og derfor skal du stå sikkert. Og nej, du skal ikke luge ukrudt. Dagplejere er ansat til at passe børn – ikke udenoms-arealer.

[Rudy Larsen]

FOA-medlemmer er stolte af deres fag

Den faglige stolthed trives blandt FOAs medlemmer, men er **under pres** af besparelserne i kommuner og regioner.

Af Marianne Rohweder

Spørger man FOAs medlemmer, om de er stolte af deres fag og det arbejde, de udfører, svarer 9 ud af 10 ja. Og stoltheden trives i alle faggrupper.

Det viser en medlemsundersøgelse, FOA gennemførte i marts. Det er især tilfredsstillende ved at udføre et godt stykke arbejde, gøre en forskel og at være med i et godt kollegaskab, der får den faglige stolthed til at blomstre.

I en tid med masser af besparelser, kan den ellers komme under pres. Det gælder også Odense Universitetshospital – en af de arbejdspladser, der allerede har sparet og fortsat skal spare mange millioner. Men på arbejdspladsen er man meget opmærksom på, at nedskæringer ikke må koste den faglige stolthed.

“Medarbejdernes faglige stolthed er arbejdspladsens guld,” siger **Carsten Holmer**, afdelingschef i Rengøring & Patientservice på Odense Universitetshospital.

Selvom stoltheden trives, advarer forskere mod at tro, at elastikken kan strækkes i al evighed. Som **Annegrethe Ahrenkiel**, lektor på Center for Velfærd, Profession og Hverdagsliv på Roskilde Universitet, udtrykker det:

“Mange medarbejdere er trods deres store indsats ved at nå grænsen for, hvor langt det er muligt at strække sig.” ★

marianne@rohwer.dk

Den faglige stolthed i top

FOA har spurgt 1.532 medlemmer, hvordan de har det med deres faglige stolthed.

- 89 procent siger, de er stolte af deres arbejde eller fag
- 6 procent er ikke stolte af deres arbejde eller fag.

Kilde: FOA-medlemsundersøgelse, marts 2012

Den faglige stolthed er **afgørende for kvaliteten**, mener medarbejderne i Rengøring og Patientservice på Odense Universitetshospital. På billedet ses fra venstre serviceassistentene Susanne Starke Jensen, Helle Myltoft Rasmussen, Pia Selchau og Brian Vedel.

Stolthed vokser ud af respekt

Når der skal skæres ned, må det ikke gå ud over personalets faglige stolthed. Den betyder alt for, at **dagligdagen fungerer**, siger afdelingschef Carsten Holmer, Odense Universitetshospital.

Af Marianne Rohweder ★ foto: Jørgen True

Læs mere på næste side. →

Stolthed vokser ud af respekt

➔ Sidste år blev der sparet 10 millioner i Rengøring & Patientservice på Odense Universitetshospital. Nu skal der spares yderligere 18 millioner, og det kræver skarpt fokus på medarbejdernes faglige stolthed, hvis opgaverne stadig skal udføres tilfredsstillende, lyder det fra afdelingschef **Carsten Holmer**.

“Hvis medarbejderne blev lige glade med kvaliteten, og for eksempel efterlod en operationsstue halvt rengjort, ville det få fatal betydning for patienterne,” siger Carsten Holmer.

Arbejdspladsens guld

Når arbejdspladsen er presset af nedskæringer, er det vigtigt, at man ikke underminerer den faglige stolthed, pointerer Carsten Holmer.

“Vi har mange medarbejdere her, som har været ansat i mange år. De udlever deres

faglige stolthed hver dag. Med deres kompetencer og ansvar er de en integreret del af opgaveløsningen. Og disse medarbejdere er guld for arbejdspladsen,” siger han.

Respekt og indflydelse

Forudsætningen for at holde på guldet er, at man kan bevare respekten både i forhold til kollegerne, de andre faggrupper og ledelsen. Indimellem kan der være bump på vejen, for eksempel i forhold til ligeværdigheden, indrømmer Carsten Holmer.

“Hvis en sygeplejerske for eksempel bare sender en serviceassistent af sted med ‘livsvigtige’ prøver i stedet for at planlægge denne arbejdsgang, så det ikke forstyrrer serviceassistentens arbejde, går det på den lange bane ud over respekten,” siger han.

“Respekterer man hinandens faglighed, vokser fleksibiliteten og den faglige stolthed.”

Værdier og visioner

Selvom det er sparetider, har man i Rengøring & Patientservice planer for at holde fast fast i den faglige stolthed.

“Den stramme økonomi betyder ikke, at vi ikke kan satse på kompetenceudvikling og derigennem styrke medarbejdernes selvværd,” siger Carsten Holmer.

Den faglige stolthed er ifølge Carsten Holmer ikke

Når der skal ske besparelser, er det vigtigt at have fokus på den faglige stolthed, så der i stedet for afvikling kan ske udvikling.

.....
CARSTEN HOLMER, AFDELINGSCHEF, ODENSE UNIVERSITETSHOSPITAL

en statisk størrelse. Best practice udvikler sig både i takt med prioriteringer og teknologiens udvikling.

“Selvom det er dejligt at have tid til at snakke med patienterne, er det nødvendigt hele tiden at se på, hvordan vi bruger ressourcerne og veje op mod andre vigtige opgaver – for eksempel infektionsforebyggende rengøring, som redder liv,” siger han. ★

marianne@rohveder.dk

Det er faglig stolthed

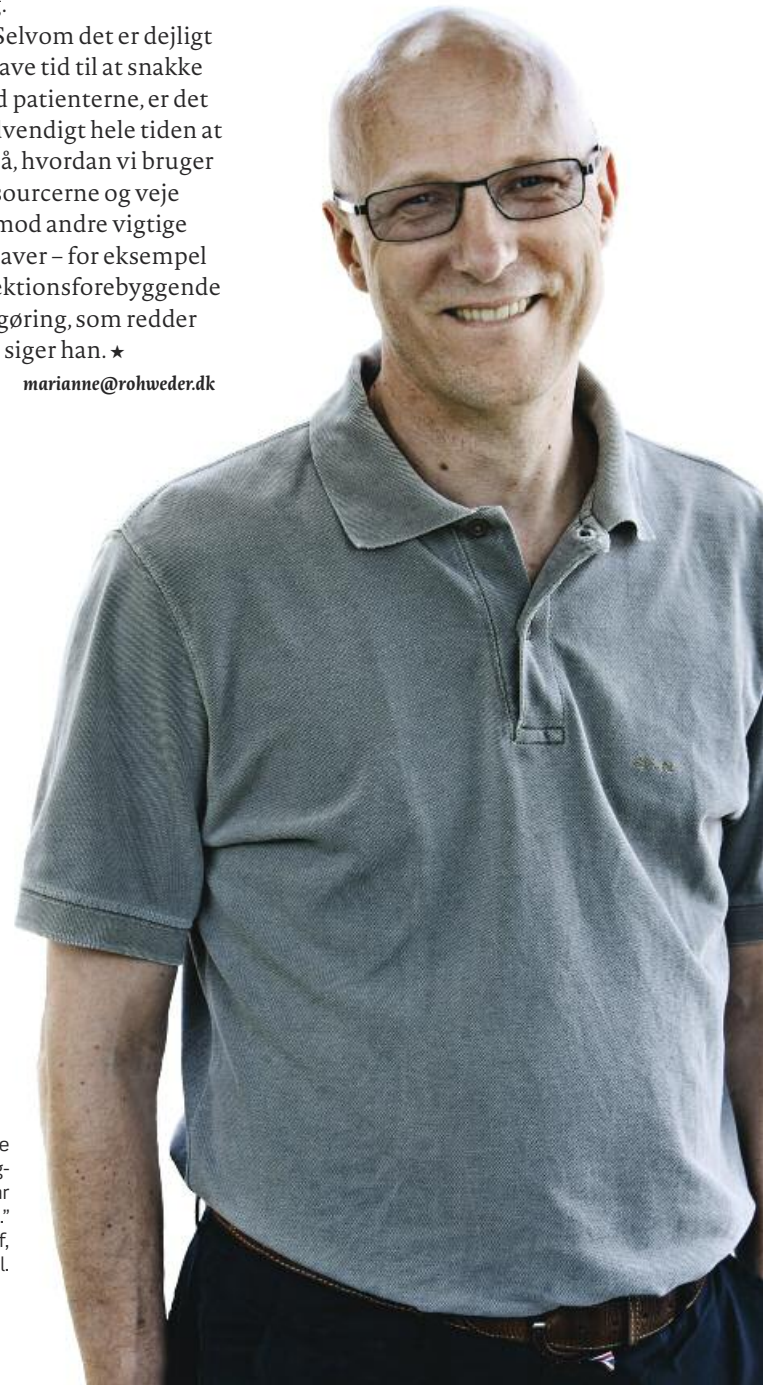
.....
Uanset hvad man beskæftiger sig med, afhænger faglig stolthed bl.a. af:

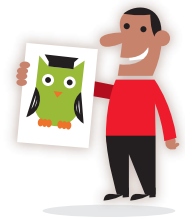
- Muligheden for at gøre et godt stykke arbejde er til stede
- Tilfredshed med processen og med slutproduktets kvalitet
- At arbejdet, der udføres, er til gavn for andre
- At arbejdet, der udføres, har en samfundsmæssig betydning.

Kilde: Annegrethe Ahrenkiel, lektor ved Center for Velfærd, Profession og Hverdagsliv, Roskilde Universitet

“Jeg tror ikke, at nogen af os kunne gå glad på arbejde, ja fungere i dagligdagen, hvis ikke vi følte, der var plads til at føle os **fagligt stolte**.”
Carsten Holmer, afdelingschef, Odense Universitetshospital.

"Ind imellem oplever vi forfærdelige ting, men når man føler, man har gjort sit bedste og været en god kollega, så bærer den **faglige stolthed** jo igennem," siger beredskabsassistent Jesper Bech.

Jeg er stolt af at kunne sige, at jeg er brandmand, at kunne hjælpe og gøre en forskel for mennesker er det helt centrale i min faglige stolthed.

BEREDSKABSASSISTENT JESPER BECH

Den ultimative drengedrøm

En arbejdsdag, hvor **mange kompetencer** i spil, giver mening og faglig stolthed for Jesper Bech.

Af Marianne Rohweder ★ foto: Jørgen True

At have mulighed for at hjælpe mennesker og sommetider redde liv er en helt naturlig kilde til faglig stolthed for **Jesper Bech**, beredskabsassistent på Vejle Brandstation. Efter 13 års ansættelse, får han stadig lys i øjnene, når han siger:

"Jeg er da smadderstolt af at kunne sige, at jeg er brandmand. Det er den ultimative drengedrøm, der er gået i opfyldelse."

Uniform og udrykning, som helt automatisk udløser anerkendende blikke fra store og små, er dog kun en del af det. Jespers arbejdsdag byder på mange andre udfordringer, og et fagligt spillerum med gode

muligheder for selv at træffe beslutninger bidrager også til hans faglige stolthed.

"Kombinationen af at kunne hjælpe og gøre en forskel for andre mennesker og muligheden for at bruge mine faglige kompetencer fuldt ud gør mit arbejde meningsfuldt," siger han.

Måltrettet drøm

Før Jesper kunne sætte sig ind i en brandbil, måtte han først tage en håndværkeruddannelse. Men mens han var i lære som tømrer, vidste han, at uddannelsen skulle fungere som springbræt til ønskejobbet. Han flyttede også adresse,

da det blev aktuelt, fordi man som deltidsbrandmand skal bo indenfor højst fem minutters afstand fra brandstationen.

"Jeg har altid kendt målet, er gået benhårdt efter det, og det er en kæmpetilfredsstillelse at have nået det," siger han.

Varierede dage

Opgaverne på en brandstation er mange på land som til vands, fra brand og forurening til færdselsuheld og personredninger. Foruden opgaven som beredskabsassistent er Jesper også lineholder for dykkeren på holdet.

"Jeg arbejder i døgnvagt, og det er også mig, der står for al

vedligeholdelse af brandstationens bygninger," siger han.

"Derved udnytter jeg også min håndværksmæssige baggrund, og det er da en tilfredsstillelse."

Men udover de arbejdsmæssige udfordringer, er trygheden og sikkerheden i det kollegiale fællesskab et vigtigt fundament for den faglige stolthed.

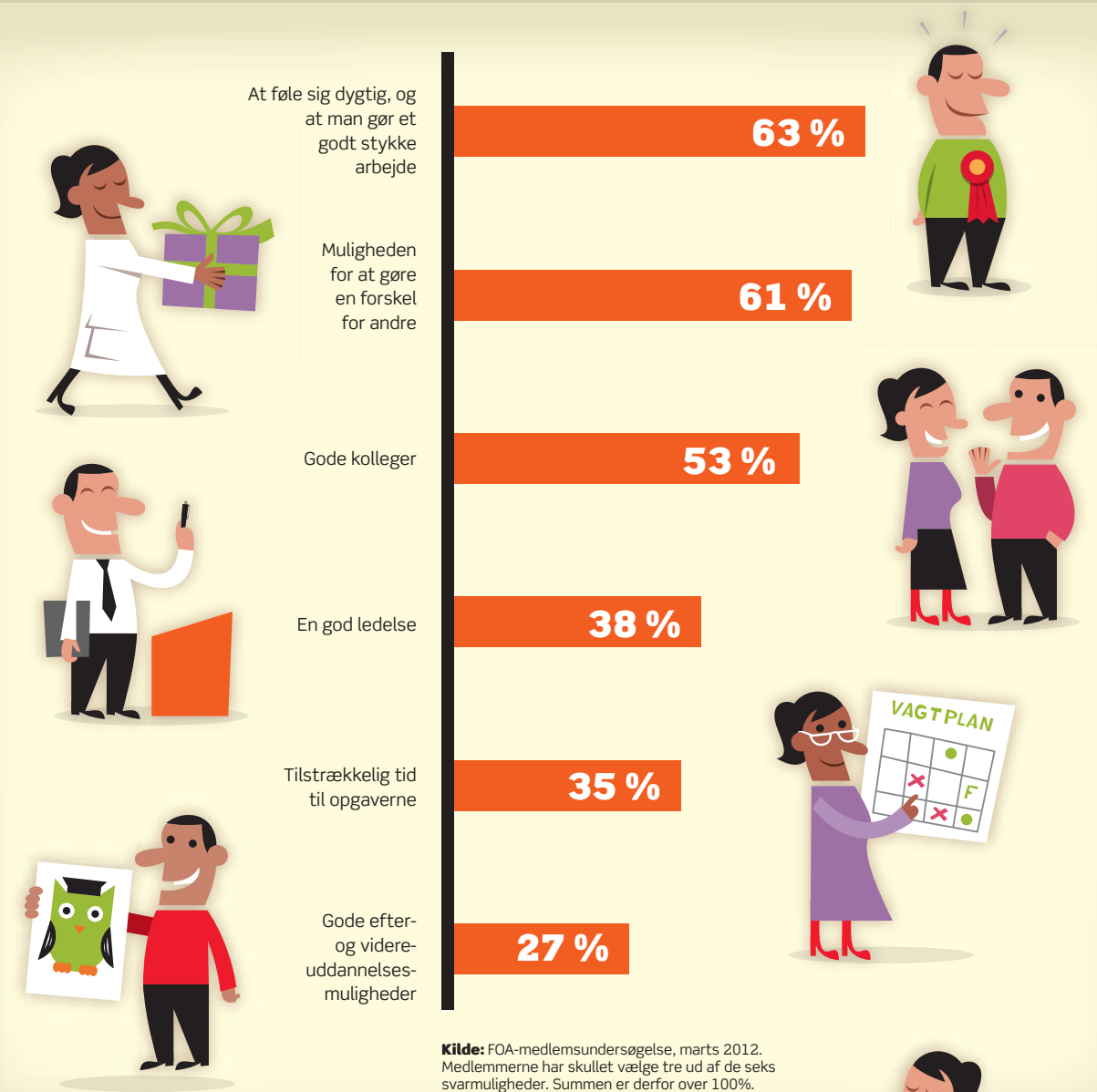
"Vi har et tæt fællesskab og skal kunne stole på hinanden i farlige situationer," siger Jesper.

"Jeg ved aldrig, hvad dagen bringer. Men jeg glæder mig altid til at komme på arbejde." ★

marianne@rohwer.dk →

6 veje til faglig stolthed

- i prioriteret rækkefølge

Kilde: FOA-medlemsundersøgelse, marts 2012. Medlemmerne har skullet vælge tre ud af de seks svarmuligheder. Summen er derfor over 100%.

Ikke noget at være stolt af

Fra de 6 procent, der har svaret, at de ikke er stolte af deres fag, lyder det blandt andet:

“Synes ikke, at der er nok anerkendelse for det arbejde, vi udfører med andres børn, og det er ofte hårdt arbejde.”

“Der er alt for lidt tid til borgerne - vi kan dårligt nå inden for døren, så er det farvel igen.”

“Vi har en dement borger, vi behandler som en burhøne, fordi der ikke er personale nok.”

Faglig stolthed i tynd tråd

Man skal passe på medarbejdernes faglige stolthed, mener lektor Annegrethe Ahrenkiel, for engagementet **kan ikke strækkes** i det uendelige.

Af *Marianne Rohweder*

Selvom der skæres ned i den offentlige sektor, og det kan være svært at nå alting, arbejder mange medarbejdere bare ekstra, hvis det er det, der skal til, for at løse opgaverne.

“Man kan godt sige, at de er fagligt stolte i trods,” siger **Annegrethe Ahrenkiel**, lektor på Center for Velfærd, Profession og Hverdagsliv på Roskilde Universitet,

“Når et stærkt ønske om at udføre et godt stykke arbejde rammes af nedskæringer, der bliver for lidt tid til rengøringen, til omsorg i hjemmeplejen, dokumentationskrav på plejehjemmene øges, og tidskrævende læreplaner stjæler tid til nærvær i institutionerne, reagerer mange ved blot at arbejde mere intenst.”

Grænser for stolthed

Denne uformelle, ofte usynlige arbejdsindsats, som er med til at holde den faglige fane højt, er ifølge Anne Grethe Ahrenkiel, truet.

“Når jeg holder oplæg for tillidsrepræsentanterne, er det tydeligt, at mange af dem oplever, at medarbejderne på trods deres store indsats er ved at nå grænsen for, hvor langt det er muligt at strække sig,” siger hun.

“Og hvis helheden i det arbejde, man udfører, så også på grund af organiseringen af arbejdet fortaber sig i fragmenter og bliver til punkter, minutter, delopgaver, hvor der lægges mere vægt på målinger af kvantitet end på selve kvaliteten, stiger risikoen for, at fundamentet skrider.”

Frem i lyset

En permanent oplevelse af ikke kan leve op til egne krav, uanset hvor hurtigt man løber, melder sig i form af stress og stigning i sygefraværet.

“Et fagligt stolt menneske, som gør sit bedste, risikerer let at vende problemerne indad i stedet for at placere skylden hos dem, der i virkeligheden har ansvaret,” siger Annegrethe Ahrenkiel.

Hendes bud på, hvordan man bibeholder den vigtige faglig stolthed, er en genetablering af kollektive fora, hvor konsekvenserne kan diskuteres i det åbne, hvor der prioriteres i fællesskab, og ansvaret flyttes fra den enkelte ud i en stadigt løbende dialog med andre.

“Synlighed, indflydelse og dialog skal til, hvis ikke vi skal miste denne værdifulde egenskab hos velfærdsmedarbejderne,” siger hun. ★

marianne@rohwer.dk

Det truer den faglige stolthed

På mange offentlige arbejdspladser og ikke mindst i de områder, hvor der er en stor grad af menneskekontakt, bliver den faglige stolthed truet, når:

- Kvalitet må vige for kvantitet
- Helheden i arbejdsprocessen sættes ud af spillet
- Der mangler råderum for selv at vurdere, hvad der er behov for, og hvad der skal til, for at opfylde behovet
- Det ikke er muligt at handle efter det behov, der registreres.
- Arbejdsopgaverne bliver akkordarbejde på samleband.

Kilde: Annegrethe Ahrenkiel, lektor ved Center for Velfærd, Profession og Hverdagsliv, Roskilde Universitet

Er du stolt af dit fag?

Nina Hansen, serviceassistent, Odense Universitetshospital

“Faglig stolthed kan også være helt enkle ting som at komme til tiden, parat til arbejdsdagen. Og så gør det mig selvfølgelig stolt, når jeg har gjort et godt stykke arbejde og kan mærke kollegernes anerkendelse.”

Kasper Kongslev, sosuassistent, plejehjemmet Holmegårdsparken i Charlottenlund

“Min faglige stolthed er helt afgørende for, at jeg trives. Uden ansvar og mulighed for at udfolde min faglige stolthed, ville min indsats miste sin mening.”

Marianne Seidelin, husassistent, Børnehuset Stauninggården i Helsingør

“Jeg kaster mig glad og gerne over pletter og pander, når jeg kommer hjem fra arbejde. Når du læser romaner, læser jeg kogebøger. Mit arbejde er mit liv og min stolthed, og jeg nyder at få lov til at præstere mit allerbedste.”

Mette Thunbo, pædagogmedhjælper, vuggestuen Toppen i Kalundborg

“Hver dag gør jeg en forskel. Jeg arbejder selvstændigt og har alle muligheder for at gøre et godt stykke arbejde. Jeg er stolt af mit fag og mit arbejde. Ja, har det som blommen i et æg!”

Gymnastik på arbejdet – det hjælper!

Hver dag lidt før fyraften mødes husassistent **Lene Tams Nielsen** med 12-14 kolleger fra køkkenet på Himmerland Sygehus i Hobro. Så er der gymnastik i 10 minutter.

“Vores arbejdsmiljøterapeut har lært os nogle øvelser, og vi skiftes til at vælge en. Vi laver fejjesving, bevæger skuldrene, hopper, står på ét ben, bøjer ned i knæ, svajer bagover, trækker hagen ind, og vi griner en del,” fortæller hun. Hendes yndlingsøvelser er stræk for arme og skuldre.

“Jeg har murrende smerter i mine arme, hvis jeg ikke laver gymnastik. Det er nok slid. Når jeg er aktiv, mærker jeg ikke så meget til det,” fortæller hun.

Lene har arbejdet i køkkenet i syv år, og her er fokus på arbejdsstillinger og hæve-sænkeborde næsten overalt. Gymnastik i arbejdstiden gør en stor forskel for hende:

“Tidligere købte jeg nogle gange rygmassage. Det har jeg ikke haft behov for i de knap to år, vi har lavet gymnastik.” ★

Træn dig væk fra smerterne

Gør det ondt i skuldre, nakke, ryg eller arme? Med selv ganske lidt **styrke- og konditionstræning** kan du mindske smerterne.

Smerter fra slid murrer i kroppen hele tiden, og hvis du har ondt, skal du ikke holde dig i ro, råder professor **Karen Søgaard** fra SDU.

“Kroppen har godt af at blive rørt, så blodgennemstrømningen til de belastede områder øges. Det virker smertelindrende,” siger hun.

“Ergonomien på arbejdspladsen skal være i orden. Men vi er også nødt til hver især at passe på kroppen, så den er i form til at klare det arbejde, den skal udføre,” siger Karen Søgaard.

Med alderen bliver muskler, sener og led svagere, og derfor vokser behovet for træning.

Styrketræning virker godt, men det er også vigtigt at styrke kondition og bevægelighed.

“Alle skal ikke lave de samme øvelser. Bruger du arme og hænder meget, skal du træne nakke- og skuldermuskler. Står du meget, skal du træne ryg, mave og ben. Prøv at finde ud af, hvilken træning du har lyst til. Hvis du hader styrketræning, men elsker zumba, så meld dig til zumba,” råder Karen Søgaard.

Det behøver ikke tage lang tid. Brug en træningssestik: 2-3 øvelser, der trænes effektivt tre gange om ugen er nok.

Konditionstræning i 3 x 20 minutter om ugen, hvor du får sved på panden, forbedrer konditionen markant, hvis du ikke er vant til at træne. ★

jonna@periskop.dk

Hvad er den rette træning for dig?

Alle har godt af konditionstræning, selv dem, der går rigtig meget på jobbet. De får nemlig ikke pulsen derop, hvor det giver en træningseffekt. Styrketræning af de muskler, der især belastes, kan få smerterne til at lægge sig og gøre dig mere klar til jobbet.

Løfter du på mange ting og bruger dine arme meget? Det kan give smerter i arme, skuldre og nakke.

Det hjælper: Styrkeøvelser for skulder- og nakkemuskler.

Går du mange skridt på jobbet – og bruger du hænder og arme meget? Det kan give smerter i ryggen, hvis du ikke bruger muskelkorsettet om lænderyggen.

Det hjælper: Balance- og koordinationsstræning, der giver styrke i mave- og rygmuskler.

Går du meget hver dag? Det kan give smerter i knæ og hofter.

Det hjælper: Balance- og styrkeøvelser for lår og baller, strækøvelser for haser.

Har du mange tunge løft hver dag? Bøjer du dig ofte ned over noget? Det kan give smerter i bl.a. ryggen.

Det hjælper: Styrketræning og stabilitetstræning af ryg- og mavemuskler, så du styrker muskelkorsettet om lænderyggen.

! Find ud af, hvilken træning du har behov for, og se øvelser på jobgkrop.dk.

6

ud af ti offentligt ansatte har smerter i muskler og led, især i ryg og nakke.

11

Hvis du hader styrketræning, men elsker zumba, så meld dig til zumba.

PROFESSOR KAREN SØGAARD, SDU

Du bliver svagere med alderen

Din muskelstyrke svinder gennem hele voksenlivet. Derfor kan dit job føles hårdere med alderen. Motion og fysisk træning udsætter forfaldet.

Pas på gentagne bevægelser

Ensidige, gentagne bevægelser slider. Der opstår irritation i bindevævet rundt om musklerne. Jo længere tid, du udfører bevægelserne, jo værre bliver smerterne.

Smerter årsag til sygemeldinger

Hver fjerde langtidssygemeldte blandt de offentligt ansatte er fraværende på grund af muskel- og ledsmerter.

Læs mere og se øvelser

På jobgkrop.dk kan du læse om smerter i muskler og led, og du kan se øvelser, der hjælper. Videncenter for Arbejds miljø står bag.

Vidste du at ...

Jo dårligere form, man er i, jo hurtigere vil man opleve en forbedring, hvis man træner.

Træn ryg og mave

Hvis du træner 'muskkelkorsettet' rundt om kroppen, altså ryg og mave, har din krop en stærk basis for alle bevægelser med ben og arme.

ER DU VED AT DRUKNE I PRISSTIGNINGER? – SÅ FLYT DINE FORSIKRINGER TIL OS

IKKE FOR ALLE

MEN FOR ALLE I FOA

Fuld tryghed. Bare billigere

Hvad er en forsikring værd, hvis en stjålet cykel eller vand i kælderen ender i papirarbejde, tovtrækkeri og dyr selvrisko? For ikke at tale om drypvise prisstigninger, når sommeren igen har været usædvanligt våd.

Heldigvis har PenSam nu et forsikringselskab med billige forsikringer og fair behandling. Og 100 % for dig, når bare du eller én i din nærmeste familie er medlem af FOA ...

Ring til os på

44 39 39 55

Eller sms **pristjek** til 1919
– så ringer vi dig op

Pensam.dk/forsikring

INDBO • HUS • BIL • ULYKKE

PenSam **FORSIKRING**

Den, der ved mest,
tjener mest

AMBITIØSE EFTERUDDANNELSER DER FORENER TEORI OG PRAKSIS

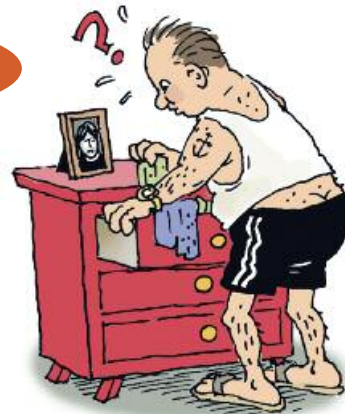
VIDERUDDAN DIG MED EN AKADEMIUDDANNELSE I
SUNDHEDSPRAKSIS. LÆS VED SIDEN AF JOBBET.
NYE HOLD STARTER I HILLERØD OG BRØNDBY.

DIPLOMUDDANNELSER
AKADEMIUDDANNELSER
MERKONOM
ENKELTFAG
KURSER FOR LEDIGE
VIRKSOMHEDSKURSER

KEA.DK

Sommerkonkurrence

Hvor er Flemmings badebukser?

Flemming Pedel skal på badeferie, men han kan ikke finde sine badebukser. De er et sted i bladet. Find Flemmings badebukser, og vær med i lodtrækningen om en af 15 bogpræmier fra forlaget Modtryk. Du kan vælge mellem de fem bøger, vi omtaler herunder.

Send svaret – hvor du fandt Flemmings badebukser – til redaktionen@foa.dk inden 11. juni. Så er du med i lodtrækningen. Husk at gøre opmærksom på, hvilken af bøgerne du vil have. Vinderne vil få tilsendt deres præmie direkte fra Modtryk.

Vælg mellem fem bøger fra Modtryk

Mikael Bergstrand: Delhis smukkeste hænder

En humoristisk roman om en bitter, midaldrende mands overrumplende møde med Indien og den uventede kærlighed. Det er en bog, man bliver i godt humør af at læse, og det er en rammende fortælling om, hvad der kan ske, når man kapper livlinen og begiver sig ud på dybt vand.

Liselott Willén: Intet andet navn under himlen

Christian Weber har gjort kometkarriere i politik. Med sit forslag om et nationalt dna-register deler han landet. Som en del af kampagnen leverer han en spytp prøve i direkte morgen-tv. Et par dage senere hentes han af politiet. Hans dna matcher spor fra en lille piges krop, som blev fundet død for tretten år siden.

Åsa Larsson: Som offer til Molok

En bjørn bliver skudt i den lille by Lainio. I bjørnens mave finder man dele af en menneskehånd. Nogle måneder senere stikkes en kvinde ihjel i sit hjem. Anklager Rebecka Martinsson begynder at efterforske mordet og en række andre mystiske dødsfald, som tidligere er blevet afskrevet som ulykker.

Jonas Jonasson: Den hundredårige der kravlede ud ad vinduet og forsvandt

En feel good-bog med en stor dosis humor, men også med pludselig død, excentriske personer og en alternativ vinkel på 1900-tallets historie. Læs historien om Allan Karlsson, der lader borgmesteren og den lokale presse bag sig og stikker af fra sin egen hundredårsfest.

Thomas Ringstedt: Rød Sne

I 1918 hærgede Den Spanske Syge og dræbte millioner. I et laboratorium i Uppsala er forskere i gang med at fremstille en usædvanlig aggressiv variant af virusen, hentet ud af nedfrosne lig. På en nærliggende gård drømmer en berygtet tysk nyzast om en ny verdensorden.

Særlig indsats for ledige

12 procent af de ledige medlemmer i FOAs A-kasse har været ledige i 2 år eller mere. FOA og FOAs A-kasse har derfor besluttet at gøre en særlig indsats for at hjælpe de medlemmer, der risikerer at falde ud af dagpengesystemet.

Fokus på den 5. rådigheds-samtale

Når et medlem ikke er kommet i arbejde efter godt et år og derfor skal til sin 5. rådighedssamtale, kan han eller hun vælge at få en samtale på en time i stedet for en halv time. Samtalen skal bruges til at lægge en plan for, hvordan medlemmet kommer tilbage til arbejdsmarkedet. Flere steder i landet deltager en repræsentant fra den lokale FOA-afdeling, der vil kunne

22. juni

kan du udfylde næste ydelseskort på foa.dk.

Kom du i klemme?

Muligheden for igen at lave jobplaner med elevuddannelse kommer ikke kun til at gælde de ledige, der begyndte deres uddannelse 1. maj 2012, men helt tilbage til 2. januar 2012.

I maj-nummeret af fagbladet skrev vi, at der endnu ikke var taget stilling til, om der skulle laves en overgangsordning for de ledige, der begyndte på uddannelsen før 1. maj. Overgangsordningen er nu på plads. Så er du en af dem, der kom i klemme, fordi du var startet på din elevuddannelse i perioden mellem den 2. januar og 30. april 2012, kan du nu få supplerende dagpenge med tilbagevirkende kraft.

hjælpe med kontakt til arbejdsgivere og uddannelsesinstitutioner.

Forkortet dagpengeperiode

Dagpengeperioden blev halveret fra 4 til 2 år pr. 1. juli 2010. Hvis du blev ledig efter

1. juli 2010, har du derfor ret til dagpenge i 2 år inden for en periode på 3 år – læs dog artiklen 'Midlertidig forlængelse af dagpengeretten' for at se, om du kommer ind under den ordning. I så fald får du helt automatisk besked fra os.

Mister du helt retten til dagpenge, skal du have haft mindst 1 års ordinært arbejde (1.924 løntimer, hvis du er fuldtidsforsikret og 1.258 løntimer, hvis du er deltidsforsikret) inden for de sidste 3 år, før du igen har ret til at få dagpenge. ★

Midlertidig forlængelse af dagpengeretten

Folketinget har vedtaget en midlertidig forlængelse af retten til at få dagpenge med op til 26 uger for visse grupper af ledige.

Forlængelsen af retten til dagpenge gælder kun, hvis den oprindelige udløbsdato ligger i perioden fra 1. juli til 30. december 2012.

Desuden skal en af to betingelser være opfyldt:

- Du skal være **indplaceret** fra den 1. juli 2010 eller senere
- Du har fået **nedsat retten** til dagpenge pr. 1. juli 2010 til 2 år.

Den samlede ret til dagpenge kan dog højst være 2½ år = 130 uger fra 1. juli 2010.

Undtagelser

Retten til forlængede dagpenge bortfalder, hvis en eller flere

af følgende forhold medfører, at din periode alligevel ikke udløber fra 1. juli til 30. december 2012:

- Du **får arbejde** (uden supplerende dagpenge)
- Du **bliver syg** og modtager sygedagpenge fra kommunen i mere end 6 uger
- Du **holder ferie**, som du selv har optjent
- Du modtager af anden årsag **ikke ydelser** fra a-kassen. ★

A-kassens callcenter – en udvidet service til dig

Hvis du har brug for at kontakte a-kassen uden for normal åbningstid, kan du ringe til vores **callcenter på telefon 46 97 10 10**. Vi har åbent mandag til fredag kl. 16-20. Her kan du få hjælp, når du har brug for det. På FOAs hjemmeside – **foa.dk** – kan du finde svar på de spørgsmål, der oftest stilles til a-kassen.

Undgå restskat

Hvis du har valgt at få dit efterlønsbidrag udbetalt, træder du ud af efterlønsordningen og skal derfor ikke længere betale det månedlige efterlønsbidrag til din a-kasse. For at undgå senere at skul-

le betale skat tilbage, er det en god ide at ændre din forskudsopgørelse på Skats hjemmeside – skat.dk.

Hvis du får dit efterlønsbidrag tilbagebetalt i april, skal du indberette, at du ikke skal

betale for april og resten af året, dvs. i 9 måneder. Du betaler 460 om måneder dvs. i alt $9 \times 460 = 4.140$ kr. Ellers vil du i dette tilfælde få en restskat på 1.242 kr. ★

HVILKEN BANK GIVER DIG DET BEDSTE KORT?

STORE, DYRE BANKER

BANKEN FOR ALLE I FOA

Banken du fortjener. Hver dag

Det er ikke nemt at være bankkunde i øjeblikket. Festen i de store banker er forbi, og nu sendes regningen videre til almindelige lønmodtagere. Surt show.

Heldigvis har PenSam en bank med billige lån og lave gebyrer. En bank 100 % for dig. Når bare du eller én i din nærmeste familie er medlem af FOA ...

PenSam BANK

Dansk Epilepsiforening tilbyder kursus om epilepsi hos ældre

Antallet af ældre med epilepsi stiger og stiger. Det kan give nogle udfordringer, når man arbejder i ældreområdet.

Vil du gerne:

- Have større faglig viden om epilepsi hos ældre?
- Have større tryghed, når du skal agere i de forskellige situationer?

Så få din arbejdsplads til at bestille et kursus om epilepsi hos ældre.

Praktisk:

- Kurset varer 3 timer
- Pris: Kr. 5.900 (for op til 20 deltagere) plus transport
- Kurset afholdes på arbejdspladsen

Dansk Epilepsiforening

www.epilepsiforeningen.dk
epilepsi@epilepsiforeningen.dk
Tlf. 6611 9091

Får du den løn du skal have?

OVERENSKOMST
TJEK

Overenskomster og aftaler skal være til at forstå – også af andre end dem, der har skrevet dem. Derfor har vi taget paragrafferne i FOAs mange overenskomster og skrevet dem om til almindeligt dansk. Vi kalder det Overenskomst-tjek, og du finder det på foa.dk.

Sådan gør du

- Du finder **Overenskomst-tjek** på www.foa.dk.
- Når du logger dig ind på 'Mit FOA' med medlemslogin eller nemID, får du adgang til **Overenskomst-tjek**.
- Du kan også gå direkte til www.overenskomst-tjek.dk – men skal dog stadig logge ind.
- Du kommer ind på din personlige side, hvor du kan læse om den overenskomst, der gælder for dig.
- **Overenskomst-tjek** er forsynet med rullemenuer og links, så du kan komme helt til bunds i stoffet.
- Du kan naturligvis fortsat få hjælp af din tillidsrepræsentant eller din lokale FOA-afdeling, når det er nødvendigt for dig.

Kun kommuner og regioner

Overenskomst-tjek fortæller om FOAs overenskomster med kommuner og regioner. Overenskomster med private firmaer er endnu ikke med.

FOA TV

På foa.dk kan du også se en lille film om **Overenskomst-tjek** og hvordan, du kan bruge det. Gå til foa.dk, og rul ned til FOA TV i bunden af siden.

Kontakt

Vi tager gerne imod forslag til forbedringer. Send til forha001@foa.dk.

Med venlig hilsen FOA Overenskomst

Opskrifter og gode råd til **ordentlig mad i hverdagen**.
I denne måned handler det om en grøntsag med
lakridssmag.

Månedens råvare: Fennikel

Fennikel er en sprød bladgrøntsag, der smager mildt af anis. Den kan bruges som bladselleri og er mildere i smagen, når den kommer i varm mad. Rå fennikel bliver let brun, men det hjælper at vende den i citron- eller limesaft. Fennikel er fantastisk god

til fisk og i varme grøntsags- og gryderetter. Brug toppen som krydderurt på samme måde som dild i dressinger og som drys på fisk, smørrebrød eller kartofler.

Lammekotelet med fennikel-tomatragout med kartofler

Til 4 personer.

- 4 dobbelte lammekoteletter eller steaks
- 1 spsk. olivenolie til pensling
- salt og friskkværnet peber
- 750 g nye kartofler, evt. kolde kogte
- 2 stk. fennikel
- 5-6 store modne tomater
- 1 løg
- 2-3 fed hvidløg
- 2 spsk. olivenolie
- 1 håndfuld fennikeltop eller dild
- 2-3 spsk. citronsaft
- tilbehør: citron i både

- Tænd grillen i god tid – 30-60 min. før brug. Læg sølvpapir i bunden af grillen.

Hæld trækul i en bunke og tænd med en optændingsbriket. Grillen er klar til brug, når overfladen på kullene er grå, og alle flammer er væk. Mærk med hånden, om grillen er varm nok. Varmen er passende, når man kan holde hånden lige over risten i mindst 5 og højst 10 sekunder. Spred kullene ud i grillens bund. Læg risten på og lad den blive varm. Risten skal være helt ren.

- Pensl kødet med olie og krydr med salt og peber på begge sider. Brun kødet på grillen et par minutter på hver side. Flyt evt. grillen op, så der ikke er så meget varme – steg kødet

færdigt ca. 5 minutter på hver side.

- Kartofler: Skrub kartoflerne og kog dem møre i let saltet vand 15-20 min. Lad dem køle lidt af og skær dem i både eller mindre stykker.
- Skyl tomater og fennikel og skær i tern. Hak løg og pil hvidløg.
- Steg løg klare i olie i en gryde, tilsæt knust hvidløg, tomat- og fennikeltern og lad småkoge under låg ca. 10 min. Smag til med salt, peber, citronsaft og bland med kartofler og drys med skyllet, hakket fennikeltop eller dild.

Af Katrine Klinken ★ foto: Thomas Hergaard

mad med klinken

Katrine Klinken er faglært kok og ernærings- og husholdningsøkonom og arbejder som madskribent for flere magasiner. Hun har skrevet en stribe kogebøger for børn og voksne.

foto: Colourbox

Glem ikke gode osterester

Fast ost kan skæres i små tern og bruges i grønne salater med kolde skiver kartofler. Ostestumper kan også rives eller smuldrer og bruges på varme ostemadder, der bages i ovnen f.eks. med skiver af tomat eller til osteboller, hvis man har gang i en dej. Man kan blot tage en lille smule dej fra, som passer til mængden af ost. Beregn 25-30 g ost pr. bolle på ca. 75 g dej.

foto: Colourbox

Ah - det smager bittert

Bitter smag giver friskhed til maden. F.eks. er en bechamelsovs ret sød, men krydret med den lidt bitre muskatnød bliver den frisk på en anden måde. Lidt rucolasalat i salatskålen giver de ellers lidt søde salater i sommertiden et ekstra pift. Lidt bitter smag kan gøre maden mere interessant.

det sker

Frederikshavn

Sommerudflugt til Silkeborg 6. juni. Pris 450 kr. inkl. formiddagskaffe, frokost fra Syvsten kro (madpakker), billet til sejlturen, entré hos AQUA, aftensmad ekskl. drikkevarer på

Binderup Kro samt bus-transport. Tilmelding kan ske fra 9. maj. Denne dag er bestyrelsen at træffe i FOA afdelingen fra kl. 10-12. Herudover kan du tilmelde dig på 24 66 66 71 til Ingrid Hansen eller

22 86 31 61 til Jytte Jensen. Sidste frist for tilmelding er 24. maj. Ingrid Hansen vil være til stede fra kl. 10-12 denne dag, hvor der også er mulighed for at betale. **Cirkus Dannebrog** 29. juni kl. 19. Dyreskue-

pladsen på Knivholt, Hjørringvej 180 i Frederikshavn. Læs mere på foa.dk/frederikshavn. Billetsalget starter 13. juni kl. 10. Bankospil 15. aug. kl. 14. Vi hygger os med banko og lidt godt til kaffen. Pris 45

kr. (inkl. kaffe/the + 3 plader.) Tilmelding senest 8. aug.

Frederikssund

Seniorklubben. Solveig Bahn Christensen fra husmandsstedet i An-

delslandsbyen Nyvang i Holbæk fortæller om *Mit liv som husmandskone* i gamle dage 19. sept. kl. 13.30. Besøg andelslandsbyen efterfølgende, den er virkelig et besøg værd!

Vi mangler social- og sundhedsassistenter, sygehjælpere og social- og sundhedshjælpere

ActivCare®

Vikarer til hele sundhedssektoren

København	tlf. 70 20 30 00	Silkeborg	tlf. 87 70 80 11
Roskilde	tlf. 46 31 01 20	Ringkøbing	tlf. 87 70 80 42
Aalborg	tlf. 96 31 80 71	Esbjerg	tlf. 87 70 80 41
Randers	tlf. 87 98 50 94	Kolding	tlf. 75 10 12 80
Aarhus	tlf. 86 13 24 44	Odense	tlf. 63 12 80 00
Skanderborg	tlf. 87 70 80 25		

www.activcare.dk

Vi har mange dagvagter i hjemmeplejen og søger derfor;

- **Sosu-hjælpere**

Ring til os allerede i dag for at høre mere om dine muligheder.

☎ **39 69 10 89**

www.personalegruppen.dk

Hver måned trækker vi lod blandt deltagerne i FOAs medlemspanel, MedlemsPulsen. Hovedpræmien er et weekend-ophold for to på et Comwell-hotel i Danmark.

Du kan tilmelde dig ved at gå ind på foa.dk/medlemspulsen og besvare en række spørgsmål.

Du skal være medlem af FOA – Fag og Arbejde og have en e-mail-adresse.

Medlemspulsen

Medlemspulsvindere i maj var:

Kroophold:

- Claus Kristensen, Damstræde 132, st., 9220 Aalborg Ø

Gavekort:

- Roald Tønnesen, Soltoften 13, 8250 Egå
- Lene Kottal Poulsen, Hammeren 27, 5320 Agedrup
- Lillian Steinmeier Rasmussen, Højagervej 47, 4913 Horslunde
- Marianne Gunhild Weibull-Petersen, Nyborgvej 50, 1 tv., 5000 Odense C
- Per Christoffell Christensen, Falkenborggården 3,1, -118, 3600 Frederikssund

FOA-afdelinger

FOA – Fag og Arbejde
Staunings Plads 1-3
1790 København V.

Telefon: 46 97 26 26
Telefax: 46 97 23 00
foa.dk

Kontortid:
Mandag-torsdag: 8:30-16:00
Fredag: 8:30-15:00

FOA-afdelinger:

Afd. 1: 46 97 11 00
foa1@foa.dk
Bornholm: 46 97 33 13
bornholm@foa.dk
Brønderslev: 46 97 10 30
broenderslev@foa.dk
Esbjerg: 76 10 93 50
esbjerg@foa.dk
Frederikshavn: 46 97 11 70
frederikshavn@foa.dk
Frederikssund: 46 97 12 00
frederikssund@foa.dk
Guldborgsund: 46 97 17 50
guldborgsund@foa.dk
Herning: 46 97 12 60
herning@foa.dk
Hjørring: 46 97 13 46
hjoerring@foa.dk

Holbæk: 46 97 14 00
holbaek@foa.dk
Holstebro: 46 97 14 14
holstebro@foa.dk
Horsens: 46 97 14 55
horsens@foa.dk
Kolding: 46 97 15 76
kolding@foa.dk
KLS: 46 97 15 00
kls@foa.dk
Køge: 46 97 16 00
koege@foa.dk
Lillebælt: 46 97 36 10
lillebaelt@foa.dk
LFS: 35 44 45 46
lfs@lfs.dk
Lolland: 46 97 30 00
lolland@foa.dk

Mariagerfjord: 98 51 21 11
mariagerfjord@foa.dk
Midtsjælland: 46 97 19 70
midtsjaelland@foa.dk
Nordsjælland: 46 97 33 90
nordsj@foa.dk
Nordvestsjælland: 46 97 14 77
nordvestsj@foa.dk
Odense: 46 97 18 00
odense@foa.dk
Randers: 46 97 19 00
randers@foa.dk
Roskilde: 46 97 19 90
roskilde@foa.dk
Silkeborg-Skanderborg:
46 97 20 20
silkeborg-skanderborg@foa.dk

Guldborgssund

**Familietur til Dyrehavs-
bakken** 25. aug. med
afgang fra Cementen
kl. 10. Billetter bestilles
og udleveres fra 31. maj
og fordeles efter først
til mølle-princippet.

For eventuelle ægtefæl-
ler, der ikke er medlem
af afdelingen, opkræves
100 kr. ved afhentning
af billetter. Læs mere
på afdelingens hjem-
meside.

Cirkus Dannebrog

12. aug. kl. 15 på Cirkus-
pladsen Østre Allé i Ny-
købing F. Billetter kan
forudbestilles/udleve-
res fra 14. juni. Billet-
terne udleveres gratis
til medlemmer samt til
deres børn og ægtefæl-
ler. Læs mere på afde-
lingens hjemmeside.

Midtsjælland

Efterløns- og senior- klubberne i Slagelse.

29. aug. kører vi en tur
til Næstved, hvor vi
går ombord i båden Fri-
heden og sejler en rund-
tur. Turen varer 2 t. og
20 min., og vi drikker
kaffe/te med lagkage
om bord. Derefter be-
søger vi Herlufholm
Kostskole, hvor vi hører
om skolen, og der er
rundvisning i ca. 1,5 t.
Der er afgang fra Japan-
vej 2 i Slagelse kl. 11.45

og Fuglebjerg Hallen kl.
12.10. Turen koster for
medlemmer 200 kr. og
ledsager 250 kr. Tilmel-
ding og betaling til kon-
toret fra 11. juni-7. aug.
Maks. 50 deltagere
efter først til mølle-prin-
cippet.

Roskilde

Afdelingen indbyder
medlemmer med ægte-
fæller, børn og børne-
børn til årets sommer-
udflugt, som i år går til
BonBon-Land. Afgang
fra Roskildehallerne på
Møllehusvej, Roskilde
12. juli kl. 9-17, forven-
tet hjemkomst kl. 18.
Pris for bus og ind-
gangsbillet 100 kr. pr.
deltager over 90 cm's
højde. For deltagere
under 90 cm er det
gratis. Medbring fro-
kostkurven eller køb
frokosten på et af Bon-
Bon-Lands mange
spisesteder. Billetkøb
fra 31. maj kl. 10-5. juli
kl. 17.

Cirkus Arena. Afdelin-
gen har fået mulighed
for at give medlem-
merne rabat på 30 kr.
pr. billet og gælder til fo-
restillingerne 12. aug. kl.
15 og 13. aug. kl. 17. Bil-
letterne afhentes på af-
delingskontoret, dog
maks. 8 billetter ved op-
lysning af medlems-

/cpr-nr. Læs mere på af-
delingens hjemmeside:
foa-roskilde.dk.

Silkeborg-Skan- derborg

FOA Huset holder luk-
ket Grundlovsdag 5.
juni. Faglig afdeling kan
kontaktes på nød-tlf. 46
97 12 89 kl. 16-22. A-
kassens callcenter kan
kontaktes på 46 97 10
10 kl. 16-20.

Pensionsrådgivning Silkeborg

En pensionsrådgiver fra
PenSam være til rådigh-
hed for medlemmerne
på FOA-kontoret, Dal-
gasgade 24, Silkeborg
11. juni kl. 9.30-14.30.
Træf aftale om tids-
punkt på tlf. 46 97 20
20.

Pensionsrådgivning Skanderborg

En pensionsrådgiver fra
PenSam være at træffe
på vores kontor i Skan-
derborg 21. juni kl.
14.30-15.30. Træf af-
tale om tidspunkt på 44
39 33 31.

Legoland

Der er igen i år mulighed
for at komme en tur i
Legoland 16.-17. juni.
Medlemspris pr. billet er
140 kr. Maks. 6 billetter
pr. medlem. Billetter kan
købes i afdelingen mod
kontant betaling.

Læs mere

om arrangementerne
på [foa.dk/fagbladet/
ekstra](http://foa.dk/fagbladet/ekstra)

Sønderjylland

Sønderborg Revyen

inkl. middag 21. juni kl.
18.30. Medlemmer 300
kr., ikke-medlemmer
570 kr. Depositum 150
kr. ved tilmeldingen på
46 97 35 00, som er bin-
dende. Vi har købt 40
billetter - først til mølle.
Der arrangeres buskør-
sel. Opsamlingssteder:
Haderslev - Hertug
Hans plads kl. 16.40,
Vojens Banegård kl. 17,
FOA Rødekro kl. 17.35
og Aabenraa Madevej kl.
17.50. Sommerferie i
juli.

Sønderborg Slot 14.

aug. kl. 14. Samkørsel
fra FOA Rødekro kl. 13.
Ikke-medlemmer 50 kr.
Tilmelding på 46 97 35
00 senest 6. aug. Vores
årsprogram kan afhent-
tes på afdelingen i Rø-
dekro. Fremover vil der
blive opkrævet 20 kr.
for kaffen, for ikke-med-
lemmer 30 kr. Ikke-med-
lemmer skal betale
entreprisen ved arran-
gementer.

om bladet

Forsideillustration:

Heidi Lundsgaard

Medlem af
Danske Specialmedier

Tilsluttet Specialmediernes
Oplagskontrol

Oplag: 205.301/3. årgang

Tryk: Color Print A/S

ISSN: 1901-0230

Redaktionen sluttet:

16. maj

Indlæg til 'det sker'

sendes til både Dorthe Møller,
dorm@foa.dk og Mark Nixon,
mlix@foa.dk

Frist til september-nummeret:
1. august

Annoncer:

DANSK MEDIAFORSYNING

Telefon: 70 22 40 88

www.dmfnet.dk

Annoncefrist:

Juli-august-nummeret:

12. juni

Næste nummer udkommer

28. juni

Udgiver:

Stauings Plads 1-3
1790 København V
Telefon: 46 97 26 26
Telefax: 46 97 22 90
foa.dk · e-mail: foa@foa.dk

Dit fagblad i fire versioner

Vidste du, at dit fagblad
udkommer i fire forskellige
versioner?

Der er en version til hver af FOAs
fire sektorer: På forsiden øverst
til venstre står der, hvilken ver-
sion af bladet der er tale om.
Hvis du får en forkert version
af bladet, så giv besked til din
lokale FOA-afdeling.

Skive: 46 97 20 80
skive@foa.dk

Social- og Sundhedsafdelingen
sosu@foa.dk 46 97 22 22

Sydfyn: 46 97 27 27
sydfyn@foa.dk

Sydsjælland: 46 97 28 00
sydsj@foa.dk

Sønderborg: 46 97 34 00
soenderborg@foa.dk

Sønderjylland: 46 97 35 00
soenderjylland@foa.dk

Thisted-Morsø: 46 97 29 00
thistedmorsoe@foa.dk

Varde: 75 21 01 00
varde@foa.dk

Vejle: 75 82 52 88
vejle@foa.dk

Viborg: 46 97 30 30
viborg@foa.dk

Aalborg: 46 97 31 31
aalborg@foa.dk

Århus: 89 36 66 66
aarhus@foa.dk

Lokalkontor i Odder: 86 55 21 40

PMF-afdelinger:

PMF afd. 1: 46 97 31 01

pmf-afd1@foa.dk

PMF afd. 4: 43 71 66 90

pmf-afd4@foa.dk

FOA/PMF Kbh. Syd: 46 97 28 50

kbhsyd@foa.dk

PMF Fyn: 46 97 13 13

pmffyn@foa.dk

PenSam

Jørgen Knudsens Vej 2
Postboks 282
3520 Farum

Telefon: 44 39 39 39

Telefax: 44 39 39 40
pensam.dk

quizzen

Kan du dit fagblad?

Vær med i lodtrækningen om et **gavekort** til CoopDanmark til en værdi af 250 kroner.

Vi trækker lod blandt de indsendere, der har svaret rigtigt på flest spørgsmål. Du finder alle svar i dette nummer af Fagbladet FOA.

Send dit svar til: brevkasse@foa.dk senest **den 15. juni**.

Kun medlemmer af FOA kan deltage i lodtrækningen.

Vinder af quizzen i Fagbladet FOA nr. 5 blev **Katrine Strangholt, Sorø**.

1. Hvad er ledigheden blandt nyuddannede sosu'er?

- A. 5,6 procent
- B. 7,7 procent
- C. 9,4 procent

2. Under sin uddannelse vandt Louise Sørensen DM i

- A. Springgymnastik
- B. SOSU
- C. Karate

3. FOA har sammen med PenSam og Dagens Medicin taget initiativ til et lighedsparlament. Hvad har parlamentet diskuteret?

- A. Ulighed i sundhed
- B. Forskellen på mænd og kvinders pensionsopsparing
- C. Faldende realløn

4. Lene Tams Nielsen holderne smerterne i armene i skak ved at ...

- A. Cykle til arbejde
- B. Holde sig i ro
- C. Lave gymnastik sammen med kollegerne

5. Hvad har FOA Roskilde hjulpet Fanny Pufahl med?

- A. Fået forlænget hendes opsigelsesperiode
- B. Sørgt for, at hun har fået en fratrædelsesgodtgørelse
- C. Fundet et nyt arbejde

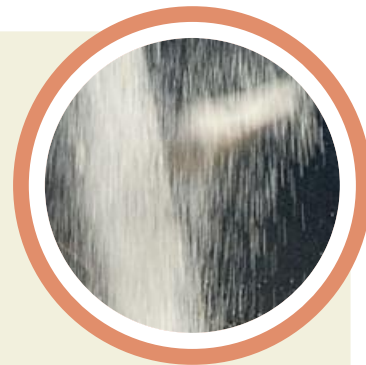

6. I en FOA-undersøgelse blandt medlemmerne siger 89 procent, at ...

- A. De er stolte af deres fag eller arbejde
- B. Der er for lidt tid til at udføre arbejdet ordentligt
- C. Kollegerne har stor betydning for arbejdsglæden

7. I denne måned af 'Spørg løs' kan du få svar på, om ...

- A. Dagplejere skal luge ukrudt i heldagslegestuer
- B. Hvor mange seniordage du har ret til
- C. Det er godt at spise fiskeolie

8. Vi er gået tæt på et af billederne i dette nummer af Fagbladet FOA. Kan du se, hvad det forestiller?

- A. Cement i flydende form
- B. Et vandfald
- C. Sand i luften

9. I denne måned fortæller Klinken, at fennikel er mildere i smagen, når den ...

- A. Bliver marineret i citron
- B. Hakkes ekstra fint
- C. Kommer i varm mad

det sker i juni

6. juni

Børnenes Grundlovsdag i Hans Tavsens Park, Nørrebro i København. Læs mere på boerrenesgrundlovsdag.dk

7.-8. juni

Landsmøde og Ledertræf 2012, Hotel Comwell Kolding

11. juni

Temadag om konkurrenceudsættelse, udlicitering og Offentlige Private Partnerskaber (OPP), Hotel Park, Middelfart.

17. juni

Ydelseskort kan indsendes til a-kassen

18. juni

Personalepolitisk Event 2012, Lokomotivværkstedet i København. Læs mere og meld dig til på: ppe12.dk

BEVÆGELSE VIRKER

5 ØMME PUNKTER

De fleste får indimellem ondt i ryg, skulder eller nakke. Her er fem ømme punkter at arbejde med, når I vil skabe god fysisk trivsel på arbejdspladsen.

1

Hold kroppen i gang. Det er ikke farligt at bruge de muskler, der gør ondt. Tværtimod. De får det bedre af at blive brugt.

2

Det nytter at forebygge. Organiser arbejdet, indret arbejdspladsen, instruer hinanden og brug hjælpemidler – også når det ikke gør ondt. Så kroppen bruges fornuftigt.

3

Lav øvelser. Få minutters træning tre gange om ugen kan være nok. Træn gerne sammen med nogle kolleger.

4

Skab balance mellem job og krop. Det kan gøre ondt, hvis jobbet stiller større krav, end kroppen kan klare. Balancen skabes ved at justere opgaverne og styrke kroppen.

5

God fysisk trivsel er et fælles ansvar. Aftal med ledelse, kolleger og arbejdsmiljørepræsentant, hvordan I sammen forebygger og håndterer smerter i muskler og led.

praxis

... gør din dag behagelig

Spar op til 30% - På populære modeller til arbejde og fritid!

Praxis præsenterer dig her for vores spændende nye modeller og velkendte klassikere. Modeller som giver dig følelsen af velvære enten på jobbet eller i fritiden - uden at gå på kompromis med hverken kvalitet eller pris.

Model 25130 Amsterdam

Damesandal med mulighed for indstilling af bagrem og over vristen.

Kvalitet: Imiteret skind med indersål af ægte læder

Farve: Sort - Hvid

Størrelse: 36 - 42

Normalpris 299,-

Miks som du vil
- Spar op til
30%

Model 25180 Monaco

Sandaler til damer og herrer med velcrolukning.

Kvalitet: Imiteret skind med indersål af ruskind.

Farve: Sort - Hvid

Størrelse: 36 - 46

Normalpris 329,-

Model 25080 Lissabon

Damesandal med tåstrop og velcrolukning.

Kvalitet: Ægte skind

Farve: Sort - Hvid

Størrelse: 36 - 42

Normalpris 349,-

Model 25220 Bari

Damesandal med tåstrop og mulighed for indstilling af bagrem og over vristen.

Kvalitet: Imiteret skind med indersål af ægte læder

Farve: Sand - Rød - Blå

Størrelse: 36 - 42

Normalpris 299,-

Frit valg mellem alle modeller

2 par kun

500,-

Model 25200 Verona

Sportssko til damer med elastiklukning og lille hæl.

Kvalitet: Imiteret skind

Farve: Sort - Hvid

Størrelse: 36 - 41

Normalpris 329,-

Model 25210 Napoli

Ballerinasko til damer med velcrolukning over vristen og lille hæl.

Kvalitet: Imiteret skind

Farve: Hvid

Størrelse: 36 - 41

Normalpris 329,-

Model 25190 Milano

Slip-in til damer med elastiklukning og lille hæl.

Kvalitet: Imiteret skind

Farve: Hvid/grå

Størrelse: 37 - 41

Normalpris 299,-

Model 25170 Roma

Damesandal med velcrolukning.

Kvalitet: Imiteret nubuck

Farve/Størrelse:

Navy: 36 - 41

Lys blå: 36 - 42

Normalpris 299,-

Fritt valg - 2 par kun

350,-

2 stk. kun

200,-

Turkis

Lime

Sort

Hvid

Lilla

Cerise

Super behagelig!

T-shirt med stretch

Model 98590

Dame t-shirt med korte ærmer i 92% bomuld/8% lycra med god pasform og top kvalitet i en blød stretchkvalitet, som holder fasonen og farve - selv efter mange vask.

Str. XS - 3XL

Normalpris pr. stk. 149,-

Miks som du vil! - Du kan frit bestille blandt alle modeller og får selvfølgelig rabat på alt - bare du bestiller minimum 2 par. (Gælder ikke T-shirts).

Varene sendes som postopkrav, men hvis du bestiller via telefon eller internettet, har du mulighed for at betale med dankort - så sparer du kr.

75,- i efterkravsgebyr til Post Danmark. - Tilbudet gælder til 30.06.2012 og du har fuld retur- og bytteret inden 30 dage.

Bestil på 97 12 82 82 eller www.praxiswear.dk

Praxis
Hammershusvej 16 i
7400 Herning